

По благодати и дару Светога и Животворнога Духа, чувајући благообразност и свештени поредак (1Кор 14,40) Цркве Христове, на основу одлуке Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве (АС бр. 8/зап. 91, дана 22/9. маја 2007. године) којом се потврђује УСТАВ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ ЗА СЕВЕРНУ И ЈУЖНУ АМЕРИКУ и у духу налога Светог Архијерејског Синода (бр.849/зап.513 од 12. Јуна 2007. године) да као надлежно тело на овом подручју предузме све даље потребне мере за спровођење прописа овог Устава, Епископски Савет Српске Православне Цркве у Северној и Јужној Америци овим публикавањем обнародује текст реченог УСТАВА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ ЗА СЕВЕРНУ И ЈУЖНУ АМЕРИКУ свој богоданој Црквеној пуноћи православног Народа на овом подручју.

By the Grace and gift of the Holy and Life creating Spirit, preserving the nobility and sacred order (1Cor 14,40) of Christ's Church, on the basis of the decision of the Holy Assembly of Bishops of the Serbian Orthodox Church, (AB no. 8/min. 91 of May 22/9, 2007), by which the CONSTITUTION OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN NORTH AND SOUTH AMERICA is ratified, and consistent with the decree of the Holy Synod of Bishops, (no. 849/min. 513 of June 12th, 2007), that as the authorized competent body on this territory to take all further necessary measures for the implementation of the regulations of this Constitution, The Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North and South America with this publishing makes public the said text of the CONSTITUTION OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN NORTH AND SOUTH AMERICA to the God-given Church pleroma of the Orthodox People on this territory.

CENTRAL CHURCH COUNCIL MEETS IN ALHAMBRA

The annual meeting of the Central Church Council of the Serbian Orthodox Church in North and South America was held in Alhambra (Los Angeles), California, at the Serbian Orthodox Cathedral of St. Stevan the First-Crowned, on December 7-8, 2007. His Grace Bishop Maxim of Western America and V. Rev. Stavrophor Nikola Ceko, the cathedral dean, were hosts for this year's meeting.

Vespers was served on the eve of the meeting, Thursday, December 6. V. Rev. Rastko Trbuhovich served the Vespers while the hierarchs and clergy sang the responses. Following the service Prota Nikola Ceko greeted everyone and invited them to the parish house for dinner.

On Friday morning, December 7 the Holy Hierarchical Divine Liturgy was served in commemoration of the 1600 Anniversary of the repose of St. John Chrysostom. Serving were His Eminence Metropolitan Christopher, and Bishops Mitrophan and Maxim, assisted by the clergy and deacons. Prota Nikola and Protinica Sandra and those in attendance sang the responses.

His Grace Bishop Maxim spoke about St. John Chrysostom in his homily, which left a meaningful impression on all those in attendance.

The First Plenary Session

His Eminence Metropolitan Christopher, president of the Central Church Council, opened the meeting with a prayer. He greeted the hierarchs, the clergy and members of the council, wishing them success in their work for the good of the Church.

The agenda was accepted as proposed and the secretary read the minutes from the meeting of the Administrative board from March 27, 2007 held in Chicago. It was suggested that excerpts from the council meetings as well meetings of the administrative board be forwarded to all council members, which will be done in the future.

His Eminence Metropolitan Christopher addresses members of the Central Church Council at their annual meeting in Alhambra, December 6 and 7, 2007

Brian Gerich, central council treasurer, reported that all dioceses have paid their assessments in a timely fashion, which, in turn, has allowed all bills to be paid on time. The monthly honorarium to all clergy widows of \$450 was paid regularly.

The administrator of the Pension Fund V. Rev. Stavrophor Dragoljub Malich submitted his written report, which was read at the meeting. Seventy-seven active clergy and six inactive clergy participate in the fund. Payments are made semi-annually with the parishes paying two-thirds and the clergy one third of the bill. Clergy earning less than \$2,000

continued on p. 4

Christmas in Kosovo and Metohija

(KIM) This year Christmas was celebrated once again in Visoki Decani Monastery, as well as throughout Kosovo and Metohija. His Grace Bishop Teodosije of Lipljan served Holy Hierarchical Liturgy with the priest-monks of Decani Monastery in the presence of about one hundred faithful, mostly returnees from the villages near Pec. After Liturgy a Christmas banquet was prepared for all present. This year's Christmas celebration was attended by Mr. Momcilo Jagodic, representative of the Ministry for Kosovo and Metohija, and his associates, as well Mr. Guldiman, the head of OSCE in Kosovo, local representatives of UNMIK and international offices in Pristina, and members of Italian KFOR.

The previous day, on Christmas Eve, the ceremony of burning of the Yule log took place in the presence of the monastery brotherhood and about 50 guests of the monastery. On Christmas Eve Bishop Teodosije and his monks visited

several Serb returnee villages in the municipalities of Pec, Istok and Klina, where he distributed Christmas gifts to the children. According to what has become a tradition and thanks to donations collected through the Decani Monastery Relief Fund, young pigs were distributed to over 180 of the neediest families so that the Serb returnees could celebrate Christmas with a traditional Christmas roast pig.

Archimandrite Nektarios Serfes of the Greek Orthodox Archdiocese in the U.S., who is the chairman of the Decani Monastery Relief Fund, gathered 18,000 U.S. dollars before the Christmas holidays, which the monastery brotherhood used to purchase food and Christmas presents for the children. This is the tenth year that the Decani Monastery Relief Fund has been active in collecting a large number of donations and aid for the long-suffering Serbs in Kosovo and Metohija.

Greeting the returnees and wishing them a happy holiday, Bishop Teodosije called on them to demonstrate courage and determination in the upcoming decisive months. He emphasized that throughout the world there are also many people who want to help Serbs remain in their ancestral homes, as well as to help the many who have been expelled return to their homes. In addition to its regular activity through the Decani Monastery Relief Fund, in 2007 Visoki Decani Monastery also realized several projects for returnees in cooperation with the Norwegian Embassy in Belgrade (office in Pristina) and International Orthodox Christian Charities (IOCC) from the U.S. Thanks to these projects several dozen families in Metohija received agricultural machinery, vehicles and numerous barns for livestock were built in order to strengthen the economic life of returnee villages.

On the second day of Christmas, Vicar Bishop Teodosije of Lipljan, with the blessing of the local Bishop, served a festal liturgy in the church of Sts. Florus and Laurus in Lipljan. After Holy Liturgy, which was attended by about 300 faithful, Bishop Teodosije also distributed presents to the children of this town.

continued on p. 5

IN THIS ISSUE:

SHADELAND WINTER RETREAT	PAGES 3
CLERGY SEMINAR	PAGE 3
KOSOVO COMMENTARY	PAGE 5
SEBASTIAN PRESS	PAGE 2
OUR VIEW	PAGES 6 & 7
SERBIAN SECTION	PAGES 8 - 12

The Path of Orthodoxy is available in PDF format on the official website of the SOC in North and South America. Download or read online current and back issues at <http://www.serborth.org/path.html>

THE PATH OF ORTHODOXY

The Official Publication of the Serbian Orthodox Church
in the United States of America and Canada

EDITORIAL STAFF

English Section Editors
V. Rev. Rade Merick, Senior Editor
530 North Fourth Street
Steubenville, OH 43952
Fax: 740-282-0313
email: radmerk@comcast.net

Serbian Editor
V. Rev. Nedeljko Lunich
300 Stryker Ave
Joliet, IL 60437
Fax: 815-741-1883
email: nedlunich300@comcast.net

Rev. Milovan Katanic
65 South Keel Ridge Road
Hermitage, PA 16148
Phone: 724-342-1198
email: frmilovan@stgeorgehermitage.org

Technical Editor
Vesna R. Meinert
Phone: 304-842-2927
Fax: 304-842-9302
email: vgtm@earthlink.net

V. Rev. Bratislav Krsic
3025 Denver St.
San Diego, CA 92117
Phone: 619-276-5827
email: FrBratso@aol.com

Business and Circulation Address
The Path of Orthodoxy
P. O. Box 883
Bridgeport, WV 26330

The Path of Orthodoxy is a monthly publication with a double issue printed for the months of July and August. Subscriptions are \$12.50 per year for U.S. residents and \$15.00 per year (U.S. funds only) for Canadian subscribers.

Letters to the editor are welcomed and encouraged. All letters and manuscripts submitted for publication must be signed and contain the author's name and address. Please send materials through email or MS Word format.

EDITORIAL

OUR JOY COMES FROM OUR FAITH

I pulled up with my car in front of the church when my six-year-old daughter eagerly greeted me with great joy "daddy, daddy is back". She was running toward me along the sidewalk of the parish center as I climbed half of the staircase to meet her. Without giving me a chance to reach one more step she opened up her arms and without hesitation threw herself toward me. For about five minutes she did not speak anything. I noticed her hug was getting stronger each moment.

What do we Orthodox Christians mean when we speak about joy? Is it a good feeling or an upbeat mood? Is it something like my daughter's silent hug getting stronger each moment? Is it her thrust into my arms from six stairs up, knowing that I will catch her safely?

In the Gospel of St. John 15:11, Jesus Christ spoke to his disciples then, and is speaking to us today: "These things I have spoken to you, that my joy may remain in you, and that your joy may be full."

The words that Christ spoke to his disciples are about his immeasurable love for us; the communion into which he invites us to have with Him, the Father and the Holy Spirit; the invitation to abide in His love and to share this love with others. If we indeed fulfill these words, we will have joy, which is not a good feeling or an upbeat mood. It is living in communion with God; it is the presence of the Holy Spirit in one's heart and soul. It is knowing that we are in God's arms; that we share in the love of the Holy Trinity; it is knowing that we are God's children and that his love toward us is steadfast. The Christian joy is Jesus Christ our Savior: "then the angel said to them, Do not be afraid, for behold, I bring you good tidings of great joy which will be to all people." (Luke 2:10)

In his letter to Philippians 1:9-11, St. Paul, writes: "And this I pray, that your love may abound still more and more in knowledge and all discernment, that you may approve the things that are excellent, that you may be sincere and without offense till the day of Christ, being filled with the fruits of righteousness which are by Jesus Christ, to the glory and praise of God." St. Paul's words are those of prayerful heart for believers' continued growth. For Christians it is imperative to progress in the faith. The life of an Orthodox Christian is not static, rather it is dynamic, that is, it is growing.

Most of us begin our Christian life in a cloud of joy. For some this cloud of joy continues to grow, while for others it dissipates. It is a common occurrence to go through the motions while our Faith becomes lifeless.

To change this lifeless course of one's Faith, it is necessary to engage into the sacramental life of the Church. This change is aided by reading the Bible and the writings of the Holy Fathers, giving oneself to the Lord's service, participating in the Liturgy and our communities' activities, e.g. sharing our Faith and joy.

As we grow in faith, our old prejudices are overcome, our past hurts give way to the healing that comes from forgiveness and God's love. Our life becomes more Christ-like, and we find it easier to trust God in the tough times.

Christian joy is throwing yourself into God's arms. Christian joy is a journey that involves growth. Have you begun this joyful journey?

Protopresbyter Bratso Krsic

EDITOR'S REVIEW

Western Diocese's Sebastian Press keeps adding new titles

In today's electronic age one would think that books would be superseded, but not so according to the recent finding. Great titles are still selling and people are still reading. As in just about anything in today's market, it is so with books that we face many choices. Some people read for entertainment, some to quench the thirst for knowledge, while others read for spiritual growth. The latter readers are certainly aided by the publishing activity of the Western American Diocese of the Serbian Orthodox Church. Sebastian Press is the name given to their publishing department that in a short time has added a few new titles.

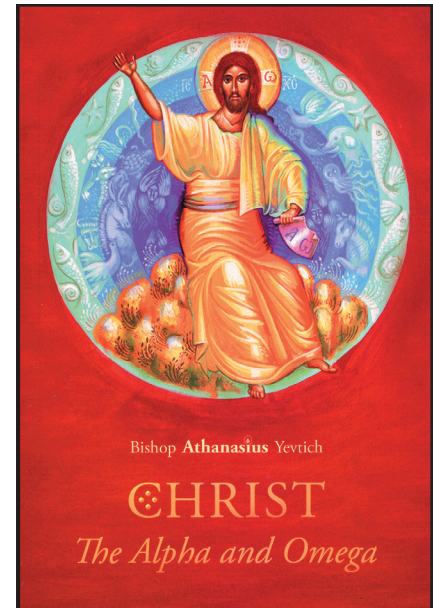
The energetic, missionary and astute bishop of this diocese, His Grace Dr. Maxim, believes that the written word is one of the ways to reach out to people, to teach them, and bring them closer to Christ.

"As Saint Basil the Great once observed: 'Words by their nature fly; therefore, the writer needs letters to catch them before they fly away.' We as Orthodox are obliged to record those significant theological and

An inspirational source-book of the Orthodox Faith, it contains within its pages a summation of the Church's wisdom and Her experience of sanctity through the Grace of Jesus Christ.

The lives of Saints, Hymns, Reflections, and Homilies are presented for every day of the year.

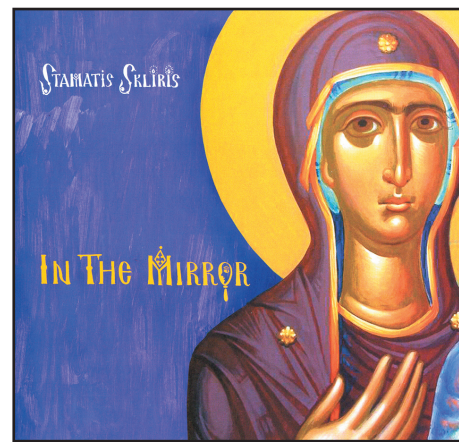
Christ, The Alpha and Omega is an anthology of Bishop Athanasius' (Jevtic) articles which have appeared in Serbian, Greek, French,

English and Russian. Focusing on themes central to Christian patristic Triadology, Ecclesiology and Anthropology, the book reveals the ultimate purpose of man and the universe, and speaks of how each of us can realize this purpose within the divine-human community of the Orthodox Church. Bishop Athanasius' (b. 1938) thought combines adherence to the teaching of the Church Fathers with a vibrant faith and a profound experience of Christ in the Church. He is one of the most renowned and respected theologians in the Orthodox Church today.

In the Mirror, A Collection of Iconographic Essays and Illustrations by Fr. Stamatis Skliris. In the Mirror is an anthology of his articles, now translated into English, in which he combines adherence to the teachings of the Church Fathers with a vibrant expression of faith through the experience of Christ in the Church. The book is adorned with more than 200 of his striking icons and illustrations.

Fr Stamatis is one example of a synthesizing Neo-patristic approach in the arts. He articulates a dialogue with modern art by evaluating the brush strokes of Van Gogh and Cézanne, Monet's colors, Matisse's forms,

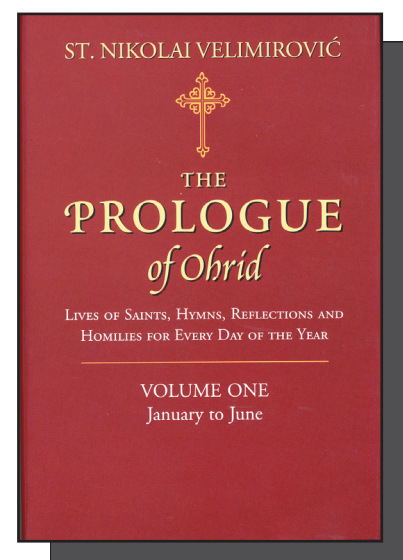
spiritual words and works of our modern times. Our publishing activity aims at the inculturation of the Orthodox ethos and mentality within modernity and vice versa, focusing on existential human needs in the light of Christ's Incarnation and Resurrection. We need a successful interpretative transmission of the tradition of the Church Fathers, which can be achieved through a process of explicating the old concepts into contemporary concepts, among others – through written books", said his Grace Dr. Maxim.

His Grace wants to continue the publishing activity in his Diocese making new titles available to children, young adults, families, and all those eager to dive into reflective pastoral and theological thoughts of contemporary theologians and pastors, as well as of those of the Church's antiquity.

Here we present a few titles from Sebastian Press, which can easily be viewed at <http://westsrbdio.org/>.

Prayer Book, is a beautiful pocket-size, full-color English-language prayer book; it contains prayers commonly used by Orthodox Christians, lists of Scriptural Commandments, brief articles on the precepts of Faith, proper conduct in church, and the meaning and practice of prayer. It is adorned with striking icons and illustrations by Fr. Stamatis Skliris, a parish priest in Athens who is a renowned iconographer and a writer and lecturer on Byzantine iconography.

The Prologue of Ohrid, by Saint Nikolai of Zica, is a complete and unabridged English translation of St. Nikolai's Prologue which has become a much loved spiritual classic for Orthodox Christians worldwide.

Picasso's Cubism, and Post-modernism. Stamatis reminds us of the times when the Church had the ability to shape the culture. He is authentically post-modern, because he employs purely artistic criteria; he does not adopt ready-made solutions from the iconographic past; he researches everything anew; a strong experimental sense is at his disposal, and he combines strictly traditional elements with those that are modern; e.g., The Mighty Protectress (Theotokos) is strongly

continued on p. 5

His Eminence Metropolitan Christopher and His Grace Bishop Mitrophan are pictured with the clergy and campers from the Eastern Diocese and Midwestern Metropolitanate who attended the 2nd Annual Winter Retreat at Shadeland, December 26-29, 2007.

SHADELAND HOSTS 2ND WINTER RETREAT

The Second Annual Winter Retreat at St. Sava Camp-Shadeland was held on December 26-29, 2007. The retreat was a joint project of the Midwest Metropolitanate and the Eastern American Diocese scheduled by His Eminence Metropolitan Christopher and His Grace Bishop Dr. Mitrophan.

The youths attending the retreat had a full schedule. Vespers were held each evening before dinner. Prayers were

held in the chapel each morning before breakfast. On Friday evening, priests heard confessions and on Saturday morning the Divine Liturgy was celebrated.

A video of the life of St. Nicholas was shown on Wednesday evening. The retreat attendees got to know each other through an exercise of interviewing and introducing each other to the group.

His Eminence Metropolitan Christopher and His Grace Bishop Dr. Mitrophan visited on Thursday morning and provided a special presence and honor by coming.

On Thursday and Friday, talks were given by participating clergy including Protopresbyter Djokan Majstorovic, Protopresbyter Aleksandar Vlajkovic, Protopresbyter Vladimir Demshuck, Protonamesnik Dragomir Tuba, Reverend Father Milan Pajic, Reverend Father Dragan Petrovic and Father Vladislav.

Protonamesnik Rajko Kosic, Protonamesnik Milovan Katanic, Reverend Father Milorad Orlic, Reverend Father Aleksa Micich and Father Deacon Dragoslav Kosic contributed to the retreat by their presence, interest and varied participation.

Mile Andjelkovich organized the

recreational activities which included a play, letter writing to retired clergy, widowed protinicas and popadijas, mission parishes and monasteries. A Bible verse challenge was held. Marisa Lazich helped Mr. Andjelkovich with the recreational activities which also included time for indoor and outdoor relaxation and games.

Father Milan Pajic worked with the youths and helped them to prepare icons of the Feast of the Nativity of Christ, which they could take home for personal use.

Protonamesnik Zivojin Jakovljevic, Director of St. Sava Camp-Shadeland, worked with the retreat participants in learning to sing for the services and music for the Feast of the Nativity.

Millie Radovick, KSS Federation President for the Eastern America Diocese organized and oversaw the food preparation for the large group of youths and adults. Rajka Ries, Zaklina Nikolic, Mrs. Hawkins, Mike and Mara Kovacevich came to help with the retreat.

Brian Hayden helped with registration and Bob Vucenovic offered his assistance.

Eastern Diocese parishes having clergy, an adult or youth at the retreat included Ohio parishes of Cleveland, Lorain, Akron, Youngstown and Steubenville; Pennsylvania parishes of Aliquippa, Pittsburgh, Clairton, Carmichaels, Monroeville, Midland; New York, New York; Washington D.C. and Boston, Massachusetts. Midwest parishes included were from Detroit, Michigan and North Chicago, Illinois. This year for the first time, the New Gracianica parish in Indianapolis, Indiana participated.

Eastern Diocese Clergy Seminar on Stewardship

His Grace Bishop Dr. Mitrophan scheduled the semi-annual Eastern Diocese clergy seminar for January 16 and 17 at Holy Trinity Cathedral in Pittsburgh, Pennsylvania. Protonamesnik Rajko Kosic was host priest.

Following Vespers on Wednesday evening, His Grace met briefly with the clergy in attendance to discuss issues of Diocesan interest.

The Hierarchical Divine Liturgy was served on Thursday morning. In addition to His Grace and Diocese Secretary Father Deacon Dragoslav Kosic, Protopresbyter Stavrophor Rade Merick Protopresbyter Stevo Rocknaga, Protopresbyter Rodney Torbic and Reverend Father Sasa Turkic served.

The seminar focused on the theme of stewardship. Featured speakers included Protopresbyter Stavrophor Srboljub Jockovich, Protopresbyter Stavrophor Rastko Trbuhovich and Protopresbyter Stevo Rocknaga.

The three speakers represent the parishes in Steelton and McKeesport, Pennsylvania and Lackawanna, New York. All three parishes are well advanced in using stewardship as a way of increasing the Christian commitment and participation of parishioners.

Twenty-two parish priests participated

in addition to His Grace and Deacon Dragoslav. Priests traveled long distances to participate and learn more about Christian stewardship, coming from the District of Columbia and the states of Pennsylvania, Ohio, New York, New Jersey, Georgia and Florida.

Diocesan Deans Protopresbyter Stavrophor Stevan Stepanov, Protopresbyter Stavrophor Srboljub Jockovich and Protopresbyter Stephen Zarembo represented the Pittsburgh, Washington and St. Petersburg Deaneries respectively.

Protopresbyter Djokan Majstorovic,

Dean of St. Sava Cathedral in New York City was in attendance. In addition to being Cathedral Dean, Proto Majstorovic serves as the President of the Serbian Orthodox Clergy Brotherhood of North and South America.

The presentations on stewardship inspired a number of questions and generated further interest in stewardship being developed in Diocesan parishes.

His Grace Bishop Dr. Mitrophan schedules the clergy seminars on a regular basis each year. They serve as a form of continuing education and enable Diocesan clergy to review and discuss topics directly related to parish life.

His Grace thanked the speakers and participating clergy for their contributions and participation in the seminar. His Grace thanked host priest Father Rajko Kosic and the Holy Trinity Cathedral Kolo for their gracious hospitality.

Diocesan KSS Federation President Millie Radovick and Holy Trinity Kolo President Joanne Maravich with members of their respective families and Dolores Belich worked to ensure the seminar participants had a good visit to the Cathedral on Wednesday evening and Thursday.

V. Rev. Dr. Rodney Torbic

CENTRAL CHURCH COUNCIL MEETS IN ALHAMBRA

continued from p. 1

a month pay half of the full payment. The majority of the elderly clergy have invested their pension funds in secure, guaranteed investments with a minimal interest percent, while all members control their funds and have a right to choose where they will invest their savings in the company of Mutual of America.

His Eminence Metropolitan Christopher stressed the requirement of all parishes to pay into the pension fund for their clergy.

The administrator for the health insurance plan, Protonamesnik Milovan Katanic, submitted his written report on the state of the clergy health care group. In the health insurance group there are currently 27 members while the dental has 40 and the vision 46 members. In 2008 the Aetna health insurance will see a 10% increase in premiums. Considering that the health insurance premiums have seen an increase of 30% in the past two years, the central council delegated council members Brian Gerich and Ronald Radakovich to investigate the possibilities of finding coverage with lower premiums. After a thorough investigation Brian Gerich and Ronald Radakovich suggested the Greek Orthodox clergy health care group, which also uses Aetna as their carrier, but with lower premiums. Monthly premiums for families under the Greek plan are \$1,650 and for singles \$750, which is less expensive than our current plan. Another advantage of the plan is that there are presently over five hundred participants and the annual increase in premiums is at a lower percentage than our current plan. Clergy that only had the vision or dental insurance will move to another plan as well. The central council accepted the proposal of Brian Gerich and Ronald Radakovich, with the change to take place by March of 2008.

The editorial board of *The Path of Orthodoxy* submitted their report for the monthly publication. The newspaper is made up of an English and Serbian section. The editors of the English section are Prota Rade Merick, Prota Bratislav Krsic and Protonamesnik Milovan Katanic. The Serbian editor is Prota Nedeljko Lunich. The technical editor is Vesna Meinert.

The 12 and 16 page newspaper is published monthly. A suggestion was made that the changing the format of the publication from newspaper to magazine form be investigated. The Standing Committee for Publication, which includes *The*

On Friday morning, the Holy Hierarchical Divine Liturgy was served in commemoration of the 1600 Anniversary of the repose of St. John Chrysostom

Path of Orthodoxy, was also put in charge of the website of the Serbian Orthodox Church in North and South America. The editor of the English section of the site is Protonamesnik Milovan Katanic while V. Rev. Bratislav Krsic announced he would be editor of the Serbian mirror site. Expenses for upkeep of the site were included in the budget.

The budget for the St. Sava School of Theology was also accepted with a slight increase. His Eminence Metropolitan Christopher spoke of the significance of the school from which over forty graduated students serve the Serbian Church today.

V. Rev. Nikola Ceko presented his report as director of the Standing committees, which include the Christian Education committee, the communications and publications committee, youth ministry, the committee for Serbian culture and heritage, the stewardship committee, the liturgical music committee and young adult committee. All of these committees are functioning very well. General meetings are held twice a year while subcommittees meet more regularly or conduct conference calls.

His Grace Bishop Longin, Bishop of the American-Canadian Metropolitanate of New Gracanica, greeted the Episcopal council and the central council.

Metropolitan Christopher informed the central council that the Holy Hierarchical Assembly approved the Constitution of the Serbian Orthodox Church in the North and South America. The Assembly of Bishops, in their official act, pressed the Serbian Church in North and South America to continue its work on the structuring of the dioceses towards administrative unity. The Episcopal council, at its recent meeting, in compliance with the act of the assembly of bishops completed the necessary structural, diocesan changes which will be submitted to the Holy Hierarchical Assembly for its approval.

The central council decided to ask His Grace Bishop Mitrophan of Eastern America to be host for the next triennial Assembly-Sabor to be held in August 2009.

The next annual meeting of the Central church council will be held December 5 and 6, 2008 at the Holy Resurrection Cathedral in Chicago.

Metropolitan Christopher expressed his sincere gratitude to His Grace Bishop Maxim, V. Rev. Nikola Ceko and the executive board of the Alhambra church-school congregation for their

warm hospitality.

The meeting was closed with the hymn to the Mother of God, "It is Meet".

V. Rev. Stavrophor Nedeljko Lunich
Central Church Council Secretary

Pittsburgh Deanery holds Christian Ed meeting

His Grace Bishop Dr. Mitrophan scheduled the Twenty-First Annual Christian Education Deanery Meeting for the Pittsburgh Deanery to be held at the St. Nicholas Serbian Orthodox Church in Monroeville, Pennsylvania for Saturday, December 22, 2007.

Protopresbyter Stavrophor Dragoljub Malich was the host priest for the Deanery meeting. He warmly welcomed the participants. Protopresbyter Stavrophor Stevan Stepanov is the Dean of the Pittsburgh Deanery.

His Grace designated Reverend Father Milorad Orlic of St. George Serbian Orthodox Church in Lorain, Ohio as the featured speaker. In his presentation, Father Orlic spoke about knowing God as a Person, of having a relationship of love, a relationship with a loving God.

Father Orlic spoke about living The Creed. Man has the potential for growth. He said through the Holy Mysteries of the Church we recognize Christ. Leading by example was a point of emphasis in the presentation.

Father Orlic gave an example of a convert being drawn to Orthodoxy because of having witnessed the peace of God in

an Orthodox hierarch. Father Orlic's presentation lead to substantial discussion.

Following the discussion, representatives of the ten parishes and one mission parish in the Deanery described highlights of educational efforts. Written reports were submitted and distributed.

In attendance in addition to His Grace Bishop Dr. Mitrophan, Father Malich and Father Orlic were the following clergy: Protopresbyter Stavrophor Rade Merick, Protopresbyter Dr. Rodney Torbic, Protopresbyter Vladimir Demshuk, Protonamesnik Rajko Kosic, Reverend

Father Dejan Obradovic, Reverend Father Milan Pajic, Reverend Father Miladen Blagojevic and Reverend Father Deacon Dragoslav Kosic.

Church school educators in attendance included Brian Hayden, Joyce Yovetich, Ted Zeljak, Dave Silianoff, James Klipa, Rosemarie Marinkovich, Nikola Klipa, George Klipa, Draganja Klipa and Georgeann Klipa.

The St. Nicholas Serbian Orthodox Church in Monroeville is the home parish of longtime faithful Christian educator and constant attendee of Deanery Meetings, +Steve Milosh Klipa of Blessed Memory.

His Grace Bishop Dr. Mitrophan spoke about the Old Testament prophets and their direct experiences with God. He spoke about the difficulty of present times for Christians.

His Grace thanked Father Orlic for his presentation. His Grace thanked Proto Malich and the St. Nicholas parish for graciously hosting the Deanery meeting.

More than sixty Deanery meetings have been held in the past twenty-one years focusing on Christian education. In each of the meetings, a very well prepared talk has been given by a Diocesan priest on a theme directly relevant to education in the parish. Written reports are prepared and distributed annually on the highlights of Christian education in each Deanery as well as Christian education from a Diocesan perspective.

V. Rev. Dr. Rodney Torbic
Eastern Diocese Director of Christian Education

Sebastian Press

continued from p. 2

traditional, but Christ has the movement, the colors, and brush deposits of modern, expressionist art. Although he basically employs a dark Byzantine underpainting, adding to it light "accents" (illuminations), he still plays with colors in such an impressionist manner that his work gains a "non-determinism of color"; he leaves sections of his painting uncolored and then treats these sections in an unpredictable manner with an eagerness to play and not to make use of the calligraphy that is usual in iconography.

2007 Annual, Dedicated to the life, work, and legacy of Archimandrite Sebastian, is a comprehensive overview of the life of the Western Diocese. It includes the life and work of the first American-born Orthodox missionary, Archimandrite Sebastian, whose earthly remains were

recently transferred from Monastery Zicha, Serbia, to St. Sava Church (founded by Archimandrite Sebastian in 1894) in Jackson, California, as well as numerous articles and relevant writings, and a directory of parishes and diocesan ministry departments.

In preparation for publishing are the following titles:

Emmanuel, an anthology of Bishop Athanasius' articles which have appeared in Serbian, Greek, French, English and Russian.

The Sailor of the Heaven, by Fr. Stamatis Skliris and Marko Rupnik. An interview of two artists, theologians and clergymen, Orthodox and Roman Catholic. They give answer on twenty questions about contemporary Christian art asked by Protopresbyter Dr. Radovan Bigovic.

Collected works of Archimandrite Sebastian Dabovich (3 volumes).

Holiness and Otherness, an anthology of Bishop Maxim's theological articles.

REWARDING TERRORISM, DECEPTION IN KOSOVO

By Andy Wilcoxson

From WorldNetDaily (www.wnd.com) Jan. 14

Eight years ago, the United States and its NATO allies bombed Serbia to rescue the ethnic Albanian population from genocide at the hands of Serbian troops loyal to Slobodan Milosevic in the southern Serbian province of Kosovo - or so we were told.

During the NATO campaign, the State Department told us 100,000 to 500,000 Kosovo-Albanians were missing and feared dead. State Department spokesman James Rubin warned us of "indicators that genocide is unfolding in Kosovo."

President Clinton compared Kosovo to Nazi Germany's Holocaust against the Jews. He said Serbia's alleged persecution of Kosovo's ethnic Albanians, like "the ethnic extermination of the Holocaust," was a "vicious, premeditated, systematic oppression fueled by religious and ethnic hatred."

Today Kosovo's Albanian leaders are poised to declare the beleaguered province's independence from Serbian rule and America, along with her allies, stands ready to recognize that independence regardless of Serbia's objections.

On the surface, this might appear to be a perfectly reasonable policy; one might assume that Serbia forfeited any right to govern the province when it committed genocide against Kosovo's ethnic Albanian population eight years ago, but things aren't what they appear to be.

After eight years of searching, evidence of genocide against Kosovo's ethnic Albanians has not materialized. The number of ethnic Albanians who died or went missing is anywhere from 90 percent to 99 percent lower than the estimates we were given during the war.

Although the Serbs were accused of genocide, and the Albanians were said to be their victims, a Serb was three times more likely to be killed or abducted than an Albanian, and Serbs made up a disproportionately large share of the Kosovo war's refugees. Kosovo's ethnic Albanians comprise an even larger share of the population today than they did before the war, which adds up to one simple fact: They weren't victims of genocide.

Kosovo was a war over territory that pitted ethnic Albanian secessionists in the Kosovo Liberation Army, or KLA, against Serbian security forces.

To elicit Western sympathy and win NATO intervention against the Serbs, the KLA sought to portray the war as an aggressive Serbian genocide against Kosovo's Albanians - the strategy worked. The shocking images of civilians driven from their homes and streaming out of Kosovo are indelibly burned into our memories.

Eve-Ann Prentice, a British journalist who covered the Kosovo war for the Guardian and the London Times, testified during Slobodan Milosevic's trial in the Hague. She said that rather than being driven out by the Serbs, "The KLA told ethnic Albanian civilians that it was their patriotic duty to leave because the world was watching. This was their one big opportunity to make Kosovo part of Albania eventually, that NATO was there, ready to come in, and that anybody who failed to join the exodus was not supporting the Albanian cause."

Alice Mahon, a British MP and a member of the NATO Parliamentary Assembly in Brussels, also testified during Milosevic's trial. She said, "The KLA definitely encouraged the exodus."

Muharem Ibraj and Saban Fazliu, two ethnic Albanian witnesses from Kosovo, who testified in Milosevic's trial, said Serbian security forces encouraged civilians to remain in their homes, and that it was the KLA who made the civilian population leave the province.

Fazliu testified that the KLA would kill anybody who disobeyed its orders. He said, "The order was to leave Kosovo in later stages, to go to Albania, Macedonia, so that the world could see for themselves that the Albanians are leaving because of the harm caused by the Serbs. This was the aim. This was the KLA order."

During the war, the London Times reported how "KLA 'minders' ensured that all refugees peddled the same line when speaking to Western journalists" by threatening the refugee's loved ones. Unfortunately, that report was one of the few honest pieces of journalism to come out of Kosovo.

Testifying in the Milosevic trial about the coverage he had seen in the Western news media, Dietmar Hartwig, the chief of the European Union's Monitoring Mission in Kosovo said, "I didn't think it had anything to do with reality. [The] reporting was always very one-sided."

In addition to biased coverage of the Kosovo war, our news media may have deliberately misled public opinion by staging fake news footage designed to make the plight of the refugees look worse than it actually was.

Goran Stojcik, a Macedonian ambulance driver who worked in the refugee camps during the war, testified under oath at the Hague Tribunal that he had eye-witnessed Western news crews stage-managing fake news footage in the refugee camps. He said, "CNN was the most prominent in stage managing things that were to be filmed."

He gave examples of news crews coaching refugees on how to act in front of the cameras. In one example, he said a news crew threw a refugee child into the mud to make him cry for the camera.

On another occasion, he said his colleague's medical supplies were stolen so a perfectly healthy man could be wrapped in bandages and placed on a stretcher to be portrayed as wounded in front of the TV cameras.

At a minimum, the media was quick to report accusations against the Serbs that later turned out not to be true. There were reports that the Serbs were running a concentration camp at the Pristina soccer stadium, and that they were butchering Albanians by the thousands and burning their remains in the Trepca mining complex, but none of it turned out to be true.

We were conned into being the KLA's air force. Our compassion and our sympathy for human suffering was abused and turned into a weapon of war by a group of sadistic terrorists who abused the very people they claimed to protect.

The KLA has been credibly linked to Osama bin Laden. In 1998, Fatos Klosi, the head of SHIK (Albania's intelligence service), told London's Sunday Times newspaper that bin Laden had visited Albania to send units to fight in Kosovo. In 1999, the Washington Times reported that it had obtained intelligence documents that showed a "link" between bin Laden and the KLA - including a common staging area in Tropoje, Albania, a center for Islamic terrorists.

It was no secret that the KLA was a terrorist group. In 1998, Robert Gelbard, the U.S. special envoy for Kosovo, told the Agence France Presse wire service that "the KLA is, without any questions, a terrorist group."

One doesn't have to look any further than the public communiqués that the KLA freely published in the Albanian media in the years and months leading up to the war to see that they started the war, not Slobodan Milosevic or the Serbian authorities.

Two years before the war started, the KLA published a communiqué in the Albanian media that said, "Through this communiqué, we would like to state clearly to the current Serbian political leadership that they must withdraw from our territories as soon as possible, or our attacks to liberate the country will be fierce and merciless."

One year before the war started, the KLA published another communiqué threatening the international community with "a greater slaughter than in Bosnia-Herzegovina" and warning the

Serbs of a fate "worse than their Russian brothers in Afghanistan and Chechnya" unless their demands were met.

To keep the ethnic Albanian civilian population from cooperating with the Serbian authorities, KLA communiqués openly threatened "death to enemies and traitors." One communiqué said, "Operations were carried out against Albanian collaborators, who, despite earlier warnings, did not abandon their antinational courses of action."

The KLA openly boasted of how it murdered ethnic Albanian "collaborators." In one communiqué they explained how they killed an ethnic Albanian named Hetem Dobruna because of his "notorious and open collaboration" with the Serbian authorities in Kosovo. In another communiqué they took credit for the murder of an ethnic Albanian named Dalip Dugolli who they called "a collaborator and one of Milosevic's most trusted men" before explaining how "Kosovo and the other Albanian territories will not be liberated down the telephone or from an office, but only by a serious commitment in support of the armed struggle."

Three out of the last four prime ministers elected in Kosovo were senior members of the KLA. Kosovo's current prime minister, Hashim Thaci, was the leader of the KLA. If the United States supports Kosovo's independence, we will not only betray Serbia, our ally through two world wars, we will put power in the hands of the self-same terrorists who murdered their own people and conned us into being their air force by claiming, of all things, to be the victims of human rights abuses!

Andy Wilcoxson administers a website where he covered Milosevic's trial in the Hague. He recently finished writing a book about the break up of Yugoslavia

Christmas in Kosovo and Metohija

continued from p. 1

"It's very important that we constantly remain with the people, especially the children, and that we lend them courage because children are our future and they are what we need to invest in the most. We have to transcend this age in which we live, all the dangers, all the troubles, poverty, isolation without freedom and basic human rights. That is why we do all that we are able to help people materially, as well as with words of solace because they live under extremely difficult conditions, especially in the smaller enclaves," Bishop Teodosije told reporters after Liturgy. The Bishop expressed his special thanks to contributors to the Decani Monastery Relief Fund and Archimandrite Nektarios Serfes from the U.S., emphasizing that our numerous friends and philanthropists have not forgotten their brothers and sisters in Kosovo and Metohija in these difficult times when Serbs in Kosovo and Metohija live in constant fear for their future and survival.

"We live in great uncertainty because we do not know how this Gordian knot tied in Kosovo and Metohija will be unraveled. Nevertheless, we must not place our hopes in the justice of this world but in the Lord, Himself a refugee

born in a cave in Bethlehem who brought salvation to all of humanity," said Bishop Teodosije.

He emphasized that the role of the Church in these difficult times is of decisive importance because, he said, the Serbs in Kosovo and Metohija can only survive gathered in the Church, which has for centuries lent them courage to endure all suffering, persecution, and trials.

OUR VIEW OUR VIEW OUR VIEW

THE YOUTH PAGES OF THE PATH OF ORTHODOXY, FEBRUARY 2008

Living in the Presence of God

I'm sure you have heard of the popular phrase "What would Jesus Do?" or the abbreviation, WWJD. This has been popularized by Protestant Churches through the use of bumper stickers and other media devices. If we convert that phrase to the Orthodox Christian point of view, we would instead say that we "Practice the Presence of God". In either case, the point is that as we live our daily lives we should always ask Jesus to be with us no matter where we go and no matter what we do.

As you know, life is full of temptations and we are constantly fighting against the demons that want us to eat too much, stay out too late, drive too fast, etc. These are just examples of things that keep us away from God and drive us farther into habits that are self satisfying. The more technical word for this is narcissism. Those that replace God with "worshiping" themselves fall into this category. As we continue the path of self gratification we tend to leave behind the commandments God gave us so that we may work towards His Kingdom. What is the ultimate outcome? A life where one is never satisfied continues to seek gratification and eventually never has any hope for a future life beyond this world.

True Orthodox Christians always strive to have proper discernment. Discernment means that we think about the consequences of our words or actions before we actually say or do anything. What better way to develop proper discernment than through the example of our Lord Jesus Christ. Whether we think about what He might do in a particular situation or imagine that He is there looking over our shoulder, we may think twice about going to that party, getting into that car with someone who has

been drinking, skip class and any number of things that can be harmful to us.

However, there is something even more powerful, a method practiced by the most pious of Christians throughout history, the use of the Jesus Prayer. If you read the Gospel of Luke (18:9-14) you will find a parable by Jesus introducing us to this prayer of repentance. The prayer most commonly says, "Lord Jesus Christ, have mercy on me a sinner", but it does have other variations that are equally helpful to us in time of temptation. The Holy Fathers say that just calling on the name of Jesus chases away the demons, for He is always everywhere present and ready to hear our call for help.

Make the Jesus Prayer a part of your life. Use it when you find yourself in a bad situation, when you are tempted, when you have to make a decision and when you pray. It will help you to remember that you live in the presence of God. It will help you make good decisions and most importantly, bring Jesus Christ closer to your heart so that you can have a personal relationship with Him your entire life. "Lord Jesus Christ Son of God, have mercy upon me."

Deacon Paul Germain

Being Stewards in Life

Did you know?

A story of St. Nicholai Velimirovic tells us the difference between doing something good and doing it in Jesus' Name. One day the Bishop met an old peasant woman at a tiny railroad station in Matchva. He asked, "Whom are you waiting for, sister?" "Whom-ever the Lord sends me," she answered. It turns out that this woman came every day to the station in order to see if some poor traveler might need food or shelter. If someone showed up, she would joyfully accept him as someone sent by God and take him into her house. When the Bishop tried to praise her gospel-like hospitality, the woman sighed and saing, "Aren't we His daily guests throughout all our life?"

Did you know?

During the baptism, the priest snips a few pieces of hair from the head. This is the first offering make by the child. The newly baptized is willing to dedicate his whole life to God. The new Christian's life will be a life of offering all words, all thoughts and all actions to God.

RESOURCES

Our Life In Christ (www.our-lifeinchrist.com)

brings you the orthodox Christian faith as recorded in Scripture, taught and practiced by the early Fathers of the Church, and preserved within the spiritual life of the Orthodox Christian Churches around the world. Program hosts Steven Robinson and Bill Gould record an hour of insightful discussion about Orthodox Christian faith and practice each week. Current and archived programs are available via the site as well as Ancient Faith Radio (www.ancientfaithradio.com)

Orthotracts.org is a place to find simple Tools and Support for those who want to grow in the Orthodox Christian faith. You will find music, video, radio programming, printable tracts, and lots of links. "Orthodox Christianity is not mere knowledge. Our faith is experiential. It is a lifestyle. To be sure, within the Orthodox lifestyle, there is a rich wealth of information about the Historic Orthodox faith. Faith to the Orthodox is both believing and doing"

Serbian Radio Chicago (www.serbianradiochicago.com) hosts a one hour internet broadcast Monday through Friday from 3pm to 4pm central time.

THE FOLLOWING SCRIPTURE PASSAGES ARE SUGGESTED FOR YOU TO READ TO HELP YOU FOCUS ON GOD AND AT THE SAME TIME THEY WILL HELP YOU OVERCOME LONELINESS AND FEAR.

COMFORT in time of Sorrow: 2 Corinthians 1:3-5; Romans 8:26-28
COURAGE in time of Fear: Hebrew 13:5-6; Ephesians 6:10-18

PRAYER TO THE HOLY SPIRIT

O Heavenly King, the comforter, the spirit of Truth, Who art present everywhere and fillest all things; Treasury of Blessings and Giver of Life; come and abide in us and cleanse us from every stain, and save our souls, O Gracious One.

What are the fruits of The Holy Spirit?

The fruits of the Holy Spirit are: Love, Joy, Peace, Patience, Kindness, Goodness, Long-suffering, Mildness, Fidelity, Modesty, Continence, Chastity.

HOLY GUARDIAN ANGEL

God gives each of us a guardian angel to watch over us. We have a special prayer to our guardian angel.

My guardian angel, watch over me. Help me during the day and during the night.

Pray to the Lord for me. Amen!

QUESTIONS AND ANSWERS

If God is all powerful, why did He create angels?

God is all-powerful. He creates because He is Existence Itself, and Love Itself; as such, He creates in order to share His existence and His love.

Because God is all powerful, He needs no "helpers" or "assistants." Angels are not, by nature, "helpers" or "assistants." Rather, they are "messengers" -- the word "angel" comes from the Greek word "angelos," which means "messenger." Whenever angels are mentioned in Scripture, it is exclusively in the context of delivering a message on God's behalf. The popular understanding of angels which comes from the media, pop American culture, TV, and so on has absolutely nothing whatsoever to do with Scripture's understanding or definition of angels. (source: <http://yya.o.ca.org/>)

Why do we call ourselves Orthodox?

We call ourselves Orthodox, because we believe exactly what Christ and the Apostles taught. We also believe in the traditions that we received down through the ages. It is also important to understand that Orthodox Christians are not centralized in their administration of the Church as the Roman Catholics for example. Rather Orthodox administration is managed through Autocephalous Churches such as the Church of Greece, Church of Cyprus, Church of Serbia, Church of Russia, and so on. Whereas the autocephalous Church may have their own administration practices it must be emphasized that there is no difference in matters of faith.

Develop a Prayer Rule

Having a prayer rule is very important for an Orthodox Christian. For the profit of our souls and the development of a personal relationship with Jesus, we must be disciplined in our approach to prayer. Below is example of how you can develop a prayer rule, but always remember, prayer is personal and you should do the best you can.

- Upon awakening from sleep – cross yourself immediately and thank God for bringing you into the new day.
- After you wash and dress but before you eat, stand before the Icon of Christ and recite the Lord's Prayer, ask God to help you through the day and pray for those whom you love, are sick, who need help, etc.
- Before you eat any meals cross yourself, thank God for the food He provides for you and that He continues to bless you always. Recite the Lord's Prayer before all meals. When you finish eating, cross yourself and give thanks again.
- When you go to school, get on the bus, or in the car, be sure to cross yourself and ask God to protect you in your travels.
- Throughout the day, ask God to help you with all of your activities, work, play, school by using the Jesus Prayer (Lord Jesus Christ, have mercy on me a sinner).
- Before going to sleep, stand before the Icon of Christ and thank Him for the day. Pray for those who you learned may need help, for yourself and your loved ones. Ask His forgiveness for any offenses and that He blesses you with a peaceful sleep.
- Just before going to sleep, recite the following: "Into thy hands O Lord I commend my soul and my body. Do thou O Lord bless me, have mercy on me and grant me life everlasting. Amen."

The Western American Diocese has printed a pocket size prayer book with all the essential prayers for us that we can use every day. If you go to the Western Diocesan website, you can order your own copy and maybe even another for a loved one or friend!

Deacon Paul Germain

The Presentation (Meeting) of Our Lord in the Temple

Commemorated February 15

On the 15th of February, our Holy Church celebrates the Feast of the Presentation of Christ to the Temple. The Church also refers to this Feast as the Synaxis (or meeting) of our Lord in the temple.

In accordance with the Mosaic law, 40 days after the birth of a male child the mother is required to present the child in the tabernacle and offer as a sacrifice either a lamb or a pair of doves or pigeons for her purification. The presentation of a first-born son also signified redemption or buying back, for all first-born creatures (both humans and animals) were considered to belong to God.

Mary and Joseph obeyed this precept of the law. They brought Jesus to the Temple where he was met and blessed by a very old Holy man. On that day in the Temple, both Simeon and a woman by the name of Anna, by inspiration of the Holy Spirit, recognized the infant Jesus as the Messiah and Saviour of the world. Simeon had been promised by God that he would live to witness the coming of the Messiah to the world. These events are the subject of today's Gospel reading. (Luke 2:22-40) Imagine this blessed scene, of an old

man - barely able to hold himself upright due to his advanced years- fully attired in the Traditional clothing of the High Priest of the Temple, cradling the infant Jesus in his arms. It is the meeting of the Old Testament Priesthood in the Temple with the New Testament Priesthood in Christ. Hence the naming of this Feast day as the "Synaxis" or Meeting of our Lord in the Temple.

The Church today calls each one of us to make our Soul a Temple of God, where the Holy Virgin can bring her Divine Child. And each one of us should, like Simeon, take the Child in our arms and say to the Father: "My eyes have seen your salvation, now let your servant depart in peace". This Prayer of Simeon is used every day in the Vespers services of the Orthodox Church. But this prayer should be more to us than a description of someone who has been allowed to see and hold the Christ child requesting a peaceful departure. It should also mean for us, in particular, that having seen and touched the Saviour, we are released from the hold that sin has on us, and in peace, we can leave the realm of evil.

The Troparion

sung in Tone 1

**Rejoice, O virgin Theotokos,
full of grace;
for from thee arose the Sun of justice,
Christ our God,
lighting those who are in darkness.
Rejoice and be glad,
O righteous old man,
carrying in thine arms
the Deliverer of our souls,
who granteth us resurrection.**

VOLUNTEERS Needed

The editors of "Our View" are looking for volunteers to assist in contributing and editing articles and other materials for publication. Are you interested in assisting in our efforts? Please send an email with your name, address, telephone number, and email address to youth-ministry@earthlink.net. A member of the staff will contact you with more information. Help us continue to offer this very important service to the youth of the Serbian Orthodox Church!

OUR VIEW OUR VIEW OUR VIEW

Српска Секција

Стаза Православља

Свети Сава – вероучитељ

Познавајући прилике у својој земљи, свети Сава је осетио призив Божији да се врати са Атона у Србију. "Идите и научите све народе...", вели реч Господња (Мт. XXVIII, 19). Тај позив је био главни покретач и главна мисао водила у животу и раду светог Саве у Србији. Дошао је као апостол. На том пољу он је постао "равноапостолни учитељ" и "апостолов равнопроповједатељ", како се у песми каже. Упоредивши светог Саву са највећим учитељем хришћанства светим апостолом Павлом, свештени песник каже:

"Радај се, апостола Павла саселниче,....
Радај се, громогласна трубо,
Радај се, српски апостоле".

"Насадитељ благоверија"

Срби су почели да примају хришћанство на неколико векова пре светог Саве. Међутим, еванђеље није доживљено за дуго времена као народна вера. Доментијан пише да "се објави свако правоверје" и да се "христоименити људи обновише поучавањем светог и преосвећеног кир Саве". Како је он то успео?

У једној другој црквеној песми се каже: "Људи твоја евангелијем породил јеси, и сија православија вјерују возрастил јеси – своје људе си родио кроз еванђеље, и учинио да узрасту у православној вери". Докле је духовно родио свој народ, тј. препородио га еванђељем, с једне стране, створио је и услове да народ расте духовно у вери, доносећи плодове вере у животу.

Свети Сава је преородио свој народ изливајући из своје душе веру, моралност, побожност и светост у народну душу. Његов биограф каже: "Ријеки богословија свјем изливаше – потоке богословља изливаше на све". То је био излив и преливање вере и еванђелских доживљаја из душе једног великог светитеља у народну душу.

Други разлог што је свети Сава брзо успео, био је његов лични пример. Молећи се Богу учио је народ молитви. Постећи учио је посту. Служећи са дубоким уношењем своје душе у свете службе Божије, он је уводио људе у дубоке тајне Христове вере и Цркве. Уносећи себе самога у сваки детаљ народног живота, свети Сава је постао највећи учитељ и вероучитељ српског народа.

Своје искуство је свети Сава преносио на своје сараднике – епископе и свештенике, као и на учитеље и родитеље, и све друге који су били позвани да васпитавају младе генерације. Биограф пише: "Насадитељ сваког благоверија често сабираше свете и богопроповедне саборе и са оним богоизабраним светилницима – епископима
continued on p. 12

Свештенички семинар Епархије источноамеричке
(Clergy seminar – Eastern American Diocese)

Свештенички семинар у Епархији источноамеричкој

Питсбург, Пенсилванија – Његово Преосвештенство епископ источноамерички др Митрофан сазвао је свештенички семинар за 16. и 17. јануар 2008. године у Питсбургу, Пенсилванија. Домаћин семинара био је о. Рајко Косић, питсбуршки парох.

После вечерњег богослужења, у среду увече, Његово Преосвештенство епископ Митрофан се накратко састао са свештеницима где се дискутовало о важним епархијским стварима.

Света архијерејска Литургија служена је у четвртак, 17. јануара. Епископу су прислуживали следећи свештеници: Раде Марик, Стево Рокнић, Радни Торбић, Саша Туркић и ђакон Драгослав Косић.

Тема семинара била је стрателство у Српској православној цркви. Предавачи су били прота Србољуб Јоцковић, прота Растко Трбуховић и прота Стево Рокнић. Предавачи су представљали три парохије: Стилтон, Лакавану и Мекиспорт. Ове три парохије су успешно примениле старатељство у црквеном животу, што се показало корисно и у духовном и материјалном погледу.

Поред епископа Митрофана и епархијског ђакона на семинару су узели учешћа 22 свештеника. Били су присутни и свештеници из

удаљених парохија, као: Флорида, Њу Џерси, Њујорк, Вашингтон, Ђорџија, и околних Пенсилваније и Охаја.

Епархијски намесници – питсбуршки, вашингтонски и сент питерсбуршки - прота Стеван Степанов, прота Србољуб Јоцковић, прота Стеван Заремба, узели су учешћа на семинару.

Присутан је био и старешина храма Св. Саве у Њујорку прота Ђокан Мајсторовић, који је Председник Свештеничког братства СПЦ у Северној и Јужној Америци.

Предавања су изазвала живу дискусију и дала довољно инспирације да се систем старатељства постепено примени и у другим парохијама.

Његово Преосвештенство епископ Митрофан одржава годишње семинаре за свештенике, а у циљу даљег усавршавања свештеника у свештенопастирској служби.

Епископ Митрофан се захвалио предавачима и свим свештеницима који су узели учешћа на семинару. Захвалио се и свештенику домаћину и Кољу сестара на њиховом гостопримству.
(See English text in this issue)

Прота Радни Торбић

Божић у Чикагу

Божићно славље је почело у недељу навече када је оглашено рођење Богомладенца Христа. Уз традиционално ложење бадњака у присуству великог броја верника у порти манастира Светог Саве у Либертивилу Високопреосвећени митрополит средњезападноамерички Г. Христофор је са својом паством и студентима Богословског факултета свечано дочекао Божић.

У Саборној цркви у Чикагу више хиљада људи је присуствовало традиционалном освећењу бадњака. Његово Високопреосвештенство митрополит Г. Христофор служио је свету архијерејску Литургију у чикашкој Саборној цркви. Многобројни Срби из Чикага и његове околине дочекали су митрополита Христофора, а потом му се придружили на божићној Литургији у славу празника Рођења Христовог. Са Митрополитом су служили свештеници Саборног храма: прота Ђуро Крошњар, отац Дарко Спасојевић и ђакон Дамјан Божић, заједно са протом Денисом Павићевићем и протођаконом Станимиром Спасојевићем. Посланицу је прочитао отац Дарко Спасојевић.

На празник Рођења Христовог Црква и народ славе своје ново духовно рођење и као сваке године успомену на највећи догађај у историји људског спасења и нови хришћански начин постојања. На литургији у Саборној цркви као и у свим храмовима Српске православне цркве у Северној и Јужној Америци, прочитана је Божићна посланица Патријарха Павла.

Милан Сандић

Света Литургија у Саборном храму Христовог Васкрсења у Чикагу

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ДР МАТЕЈА МАТЕЈИЋ

Идентитет Аутентичне Хришћанске Цркве

Први део: Православље и Римокатолицизам

Увод

На овом свету постоје разноврсне религије у великом броју. Свака верска група верује да је њихова вера – права вера. То је разумљиво, јер ако не би тако веровали, не би тој верској групи припадали.

И хришћани верују ад је хришћанство права вера. Али хришћанство није једно и хомогено, већ се дели на православну и римокатоличку цркву, на главне протестанске заједнице које представљају Лутерани, Методисти, Англиканци, Презбитеријанци и стотине различитих протестантских секти.

Недавно је, у годину 2007 римски папа Бенедикт XVI изјавио да је Римокатоличка црква једина парва хришћанска црква, а римокатоличка вера једина права вера. Разумљиво је што он тако верује и говори, али и Православна црква верује и учи да је она једина истинска хришћанска црква и да је православље једино право хришћанство. И сам назив православне вере означава то веровање и тврдњу, јер реч православље потиче од грчког термина ортос што значи право, (правилно), и докseo, што значи веровање (исповедање, учење).

Разумљиво је и за очекивање је да свака хришћанска верска заједница сматра, верује и тврди да је она једина истинска хришћанска црква или заједница, и да оно што она верује и учи јесте право, истинито хришћанство. Обзиром на то да само једна Црква, или једна верска заједница може бити права, истинска Црква или хришћанска група и то стварно јесте, треба наћи начина како утврдити која то јесте, а то може бити само Црква или верска заједница која је сачувала суштину хришћанства.

Како се то може утврдити? Историја хришћанства и његовог развоја од самог почетка до дана данашњег нам ту може помоћи.

Аутентична хришћанска Црква може бити само она коју је основао Господ Исус Христос. До 1054. године и Римокатоличка и Православна црква су биле једна, света, васељенска и апостолска Црква. Обе могу да тврде да их је основао Господ Исус Христос. Да се одлучи која је од њих остала аутентична хришћанска црква мора се знати шта је било у почетку хришћанства, шта се, када и од кога променило, додало или одузело од првобитног веровања и учења, и која од те две цркве је сачувала више или све догме и каноне древне Једне, Неподељене Хришћанске Цркве.

Главне протестантске групе и стотине њихових касније насталих секти нису постојале до почетка шеснаестог века, а неке су настале такође јуче. Значи није их основао Господ Исус Христос, већ поједине људске личности. Самим тим оне нису и не могу бити аутентична, првобитна хришћанска црква.

Иако је то тако, православни верници, чију цркву је основао сам Господ Исус Христос, и која постоји од почетка хришћанства, изложени су у целом свету пропаганди агресивних неправославних мисионара, нарочито Баптиста, Назарена, Мормона и Јеховиних сведока, који их убеђују да је њихова вера право хришћанство, а не православље. Недовољно упознати са богословљем и историјом своје православне цркве, парвославни верници су лаки плен пропаганде секташа.

Циљ овога чланка није да се расправља са хришћанима или са неправославним хришћанима, већ да православне вернике упозна са историјским фактима и на тај начин им помогне да се заштите од секташких мисионара и да остану православни, да поштују свачију веру, али да своју вољу и остану јој одани.

У чланку ће се указати зашто прави православни верници не могу и не треба да напуштају православље и прихвате било римокатолицизам или протестантизам, али треба да прихвате и римокатолике и протестантске вернике, и све људе уопште. Има дивних особа у свакој вери и у свакој нацији. Ничију веру не треба омаловажавати, али својој треба остати веран. Ми православни не смејемо никада заборавити да је хришћански Бог – Бог љубави, не смејемо да се оглушимо о молбу светог Јована Богослова који саветује: Љубазни, да љубимо један другога; јер је љубав од Бога, и сваки који има љубав од Бога је рођен, и познаје Бога. А који нема љубави не позна Бога јер је Бог љубав (Прва посланица св. Јована 4, 7-8). Овај Христу дарги апостол је заправо само поновио заповест Господа Исуса Христа који је рекао: Ово је заповест моја да иматен љубав међу собом, као што ја имадох љубав к вама (Јов. 15,12).

Има и сувише мржње у овоме свету. Ми хришћани, сви ми, треба да покушамо да остваримо неку врсту равнотеже ширењем љубави и потискивањем мржње. Не да волимо само православне, већ све хришћане и сва људска бића. Није могао човек, већ само Богочовек да каже и тражи да волимо и непријатеље своје.

Када сам рукоположен за свештеника, 10. јуна 1951. године, пре рукоположења сам се исповедио. Један од савета који ми је исповедник дао био је: мрзи грех, али не и грешника. Верујем да би ако би, ако не сва људска бића оно сви хришћани, или макар сви православни хришћани поступали по овоме савету, у људском друштву било мање зла, невоље и насиља.

Постоје неке православне особе које су из неких разлога напустили православље и постали чланови неке протестантске секте. Човек се мора питати шта су они пронашли да у парвослављу није добро, или да је боље у секти. Могуће је да има нечег лошег у православним појединцима, мирјанима и свештенослужитељима, али то није грешка или кривица православља, и њихове недостатке не треба приписивати православљу.

Ако ја кажем да је православље вера дивна, пуна духовности и лепоте, може се сматрати да је у питању моја пристрасност,

јер сам православни свештеник. Али то се не може рећи за Ј. Ц. Димона (J.C. Dumont), римокатоличког свештеника, директора Центра Истина, упознатог са православљем, који овако мисли и пише о православљу у Предговору књизи Дух источног православља (The Spirit of Eastern Orthodoxy, New York, 1962:9) чији је аутор М.Ц. Гуилоу (M.J. Guilooy).

“Треба само да помислимо на дубоки аутентични смисао ‘мистичног’ карактера хришћанске вере који се још увек налази на Истоку, на сакраменталну атмосферу која окружује не само њено богослужење, већ и исповедање вере, па чак и управљање, нешто о чему је Запад можда сачувао апстрактни појам, али чију је стварност скоро потпуно изгубио”.

Први део: Православље и Римокатолицизам

Православна и римокатоличка црква још увек имају неке заједничке догме. Обе верују у једнога Бога у три Лица, Оца, Сина и Светога Духа. Заједничко им је и поштовање за Богородицу и светитеље. Обе имају седам светих тајни, иако неке од њих не врше на исти начин. Обе сматрају Свето писмо и Свето предање извором хришћанске истине и учења. Монаштво се негује у обе. Светитељи од првог до деветог века су им заједнички, а тако исто и Свети Оци из тога доба. Обе имају апостолско пријемство.

Међутим, постоје и значајне разлике између православне и римокатоличке цркве. Овде ћемо размотрити ако не све, онда већи број тих разлика.

Папско првенство

Римокатолички теолози тврде, а римокатолички верници верују да је папско првенство засновано и посведочено Библијом, и као доказ наводе текст из јеванђеља по св. Матеју 2:18-19.

Када је Господ наш Исус Христос запитао своје апостоле шта они мисле ко је Он, импулсивни апостол Петар је одговорио: Ти си Христос Син Бога живог (Мт. 16,16). На то му је Христос одговорио:...благо теби, Симоне, сине Јонин! Јер тијело и крв нијесу теби то јавили, него Отац мој који је на небесима (Мт. 16, 17-18).

Православно богословље учи и тврди да је вера да је Христос Син Бога живог камен на коме је саграђена Црква. Цркве нису и не могу бити грађене на људским бићима, већ на вери. Апостол Петар је ту и такву веру изразио. Православни хришћани кад год приступају да приме свето причешће изговарају наглас молитву која почиње речима: Верујем, Господе, и исповедам да си Ти заиста Христос Син Бога живог који си дошао на свет да спасеш све грешнике... Без вере да је Христос Син Божији не би могло постојати хришћанство ни хришћанска црква, а без папе је то могуће.

Даље римокатолички теолози наводе као доказ папског првенства речи Христове прибележене у јеванђељу по светом Марку 16,19: И даћу ти кључеве царства небеског, а што свежеш на земљи биће свезано на небесима; а што разрешиш на земљи биће разрешено на небесима. На овоме стиху римокатолици заснивају своју догму о примату папе. И да је Господ Исус Христос дао кључеве царства небеског само апостолу Петру, онда би се можда то могло прихватити. Али није! Исто то што је рекао апостолу Петру, рекао је осталим апостолима, и њима је обећао дати кључеве царства небеског, а дао им је власт да разрешавају, односно опраштају грехе. Ко не верује нека прочита у јеванђељу по светом Матеју 18:18, а у јеванђељу по светом Јовану 20: 22-23.

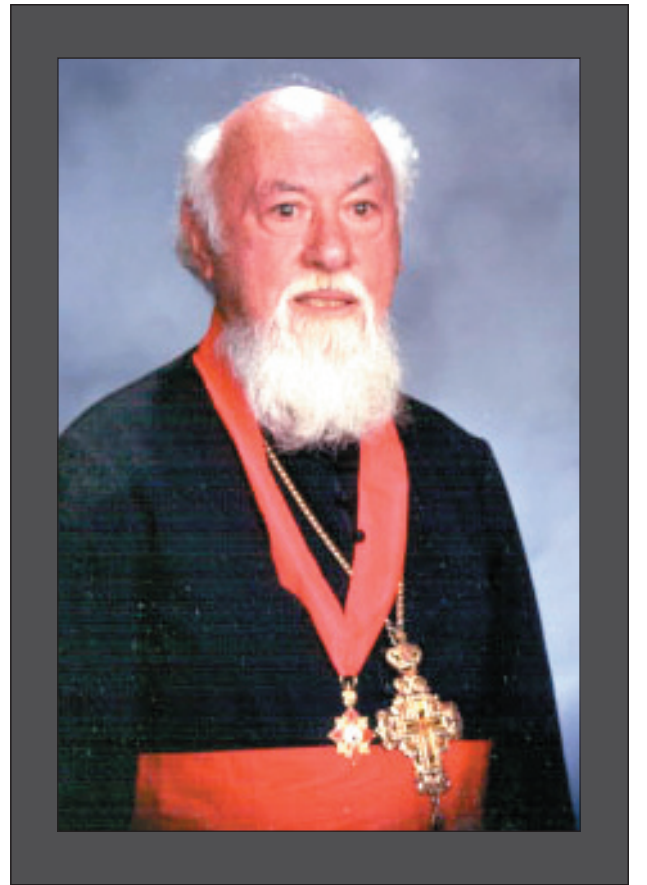
Свето писмо не даје подлоге за догму о папском примату, а историја нам открива праве разлоге за појаву и извор идеје о првенству папе.

Рим је у доба настајања хришћанства био перстоница велике и моћне римске империје која је обухватала велики део света. У Рим су довођени стотине ако не и хиљаде хришћана из свих делова империје и у Риму су мученички умирали. И апостол Петар је пострадао у Риму. Хришћани у том граду су неустрашиво вршили хришћанска богослужења у подземним богомољама, познатим као катакомбе. Све ово објашњава зашто је патријарх Рима, папа, био веома цењен од остала четири патријарха и хришћана уопште.

Римокатолички теолози заснивају догму о примату и на тврђењу да је апостол Петар био први патријарх Рима, односно папа. То само по себи – чак и ако је тачно – не оправдава захтев за папско првенство. Редослед помињања пет патријараха древне хришћанске цркве почињао је са римским папом, а на другом месту је био цариградски патријарх, иако је та патријаршија последња по постанку. То је зато што је и Цариград био престоница Источне римске империје. После тога долазе по реду патријарси Александрије, Јерусалима и Антиохије.

Да политички разлози нису били пресудни, првенство би имао патријарх Јерусалима. Наш Господ Исус Христос је био оваплоћен (рођен) у Витлејему јудејском. Своју спасоносну мисију је обављао на територији Јудеје, Самарије и Галилеје. Разапет је и васкрсао је у Јерусалиму, а Он је за хришћанство и хришћане свакако важнији него апостол Петар.

Христови апостоли су рођени и одгојени на територији Истока, у Јудеји, Самарији и Галилеји. Први хришћани су настали у Јерусалиму, почев са архијаконом Стефаном, пострадали су у Јерусалиму, а не у Риму. Први апостолски сабор одржан је у Јерусалиму (Дела Ап. 15:5-21). Апостол Јаков, патријарх јерусалимски, а не апостол Петар, председавао је на сабору.

Апостол Петар је само обавестио сабор о покрштавању незнабожаца и на сабору је расправљано да ли је потребно незнабошце који су се крстили и обрезати. Апостол Јаков је предложио а апостолски сабор прихватио и одредио да се незнабошци који прелазе у хришћанство само крсте а не и обрезују (Д. Ап. 15:19-20).

Римокатолици такође тврде да је папа од најранијег доба уживао првенство. То је утолико тачно што је уживао првенство међу једнаким (primus inter pares), али не и апсолутно првенство.

Седам васељенских сабора, одржани у периоду 325-787, на којима су формулисана догме и канони хришћанске Цркве, одржани су на Истоку, а не на Западу, не у Риму, већ у Nikeји, Цариграду, Ефесу и Халкидону. Сабору су присуствовали делегати из свих патријаршија неподељене хришћанске Цркве, укључујући и римске, и учесници на сабору, а не папа, су формулисали догме и каноне хришћанске Цркве. Одлуке Васељенских сабора су биле обавезне за све хришћане, сем оних који су прихватили и следовали учење јеретика.

Ко је Глава Цркве?

Римокатолици морају да верују да је папа, а не Христос, Глава хришћанске Цркве. Ми, православни хришћани, а и протестанти, верујемо да је Христос, а не папа, ни апостол Петар, ни ма које друго људско биће било или јесте Глава Цркве.

У Светом писму је веома јасно и на више места указано да је Христос Глава Цркве. Апостол Павле у посланици Колошанима 1: 11-18 пише: И Он је прије свега, и све је у Њему. И Он је глава тијелу цркве, који је почетак и прворођени из мртвијех, да буде он у свему први. Обзиром на то да је Црква Тело Христово, како би то Тело могло имати неког другог а не Христа као своју Главу? О Христу као Глави Цркве апостол Павле пише и у посланици Ефесцима (1: 22-23).

Папска непогрешивост

Догма о папској непогрешивости када говори ex cathedra, то јест када прокламује званично учење римокатоличке цркве, прихваћена је званично године 1870. и ретроактивна је.

Као потврду за непогрешивост папе, римокатолички теолози цитирају из јеванђеља по св. Матеју 28: 188-21; по св. Јовану 14: 15-16; из Прве посланице Тимотеју 3:14-15 и у Делима апостолским 15:28. Када неко прочита наведена места увидиће да се у њима уопште не говори о непогрешивости папе.

Да наведемо макар један пример који показује да папа није непогрешив ни када говори ex cathedra. На дан 8. децембра 1854., папа Пије IX је званично прогласио догму о безгрешно зачећу Богородице (тј. да је и она као Богочовек Исус Христос безгрешно зачета), познату као Ineffabilis Deus која је формулисана на Првом ватиканском сабору. Догма је и погрешна и неприхватљива.

Безгрешно зачеће Мајке Божије

Безгрешно зачеће Исуса Христа је догма која је формулисана и усвојена на Првом васељенском сабору у Nikeји 325. То је догма неподељене хришћанске Цркве, обавезна како за православне тако и за римокатолике, а не и за протестанте. Заснована је на јеванђелским текстовима у јеванђељу по св. Матеју 1:18 и по св. Луки 1:38.

Римокатоличка погрешна и неприхватљива догма према којој је и Ана, мајка Богородице безгрешно зачала своју кћи Марију, нема никакву потврду ни у Светом писму ни у Светом предању. Донета је на провинцијском а не на Васељенском сабору, те већ отуда нема важности за све хришћане.

Филокве

Догма која се односи на Светога Духа формулисана је и усвојена на Другом васељенском сабору одржаном у Цариграду 381. године. Садржи је осми члан Nikeјско-Цариградског Символа вере који гласи: И у Духа Светога, Господа Животног, који од Оца исходи, који се са Оцем и Сином обжава и слави, и који је говорио кроз пророке. На Четвртм васељенском сабору, одржаном у Ефесу 431. године одлучено је да се анатемисе свако ко тексту Символа вере дода макар једну јоту. А у случају филокве не ради се само о једној јоти, већ много више.

На помесном сабору у Персији осмом члану Nikeјско-

Идентитет Аутентичне Хришћанске

continued from p. 9

Цариградског Символа вере у коме стоји да Свети Дух, који исходи од Оца додата је форма и Сина (на латинском језику fillio que). Године 587. додатак и Сина (fillio que) први пут је коришћен у Толеду, Шпанија али без одобрења и сагласности петорице првобитних патријараха.

Из Шпаније се употреба филиокве пренела и у Француску где је употреба истога била осуђена на сабору у Ђенотили, одржаном 767. године. А папа Лав (795-816) забранио је употребу филиокве при изговарању Символа вере. Поред тога, наредио је да се оригинални текст Никејско-Цариградског Символа вере, без филиокве, уреже на сребрене плоче и да се плоче поставе испред цркве св. Петра у Риму. Уз плоче са текстом Символа вере поставио је и натпис на латинском језику који је гласио: Haec Leo per amore at cautela Orthodoxae fidei (Ја Лав сам ово поставио из љубави и ради чувања православља).

Под утицајем и присилом франачких владара Пипина и Карла Великог, на карју деветог века, фраза филиокве је постала обавезни део Символа вере за римокатолике, а касније и за протестанте који потичу од римокатолика.

Целибат свештенства

Обавезни целибат за римокатоличко више и ниже свештенство је најпре усвојено на помесном сабору у Етинији. Епископ Осориус, који је том сабору присуствовао, био је и на Првом васељенском сабору у Никеји. Покушао је да постигне да сабор усвоји целибат као обавезу за сво хришћанско свештенство. Није успео.

Године 1075. папа Григорије VII је завео целибат као обавезу за римокатоличко више и ниже свештенство, а Први Латерански помесни сабор одржан 1123. године је одобрио и завео целибат као обавезу.

Првобитно, целибат није био обавезан за свештенство неподељене хришћанске Цркве. Није практикован ни у апостолско доба од стране апостола. У Првој посланици Коринћанима 9:5, апостол Павле поставља питање: Еда ли немамо власти сестру жену водити, као и осатли апостоли, и браћа Господња и Кифа?То показује да су сродници Исуса Христа, апостоли Јаков и Јован, и Кифа (Кифа који носи име Симон, је апостол Петар. М.М.) и други апостоли били жењени.

Први патријарси из раног хришћанства, укључујући и папу, као и свештеници и ђакони били су жењени. Тако је било и касније. Познато је да је Феликс III (483-493) био жењен и имао двоје деце, Хормидас (514-523) је имао једног сина, Силвестер (536-537) је имао кћерку Антонију, Хадријан (867-872) је такође имао једну кћерку, Климент IV (1205-1268) је имао две кћерке, а Феликс V (1439-1445) је имао једног сина.

Постојао је већи број папа који су били синови папа или католичких свештеника. Имена неких папа који су били синови папа или римокатоличких свештеника су: Дамаскус (348-366), Инокентије I (401-417), Бонифације (418-422), Анастасиус I (496-498), Агапиус (535-536), Силверус (536-537), Деусдедикт (882-884), Бонифације VI (886-896), Јован XI (931-935) и Јован XV (889-896).

У историји има такође докумената о томе да је било папа који нису били жењени, али су имали љубавнице и са њима добијали децу. Папа Инокентије VIII (1484-1492) и Александар VI (1492-1503) су имали већи број деце. Јулије (1503-1513) имао је три кћерке. Павле III (1534-1549) је имао три сина и једну кћерку; Пије IV (1559-1568) –три сина, а Григорије XIII (1572-1565) једнога сина.

Целибат није природно стање за свакога. Целибат наметнут од римокатоличке цркве, довео је до неморала католичког вишег и нижег свештенства. Оно је узрок скандалозних сексуалних злоупотреба. Недавно је штампа у Америци више пута писала о проблемима римокатоличке цркве у овој земљи са великим бројем њених свештеника оптужених и осуђених за сексуалне злочине и педофилију.

Православна црква се држи одредаба Првог васељенског сабора које се односе на овај предмет. За епископе, који се по правилу бирају из редова монаха, целибат је обавезан за све монахе. Ђакони и свештеници могу да се жене пре рукоположења и само једном чак и ако им супруга умре или их напусти.

Пургаторијум

Овај термин произилази из латинског глагола пургаре који значи очистити, очистити. Римокатоличка црква учи да је пургаторијум место или стање привремене казне за оне који су овај живот напустили али нису потпуно искупили своје грехове. Ово учење је проглашено на сабору у Флоренцији а усвојено на сабору у Тренту. Оба сабора су били провинцијски, те њихове одлуке нису обавезне за све хришћане.

Индулгенције (Општајнице)

Пошто, како римокатолицизам учи да је било светитеља који су имали вишак врлина и заслуга, то се из залихе тих њихових врлина и заслуга могу исте куповати од оних који их нису имали довољно.

У Светом писму има места у којима се хришћанима препоручује давање милостиње и вршења добročинства. Продавање индулгенција (општајнице) је обична трговина за коју нема основе ни у Светом писму, ни у Светом предању. Папа Бенедикт IX (1380-1404) завео је продају индулгенција само за живе особе. Од средине петнаестог века, папе су завеле продају индулгенција и за преминуле. Живе особе су могле куповати општајнице за своје перминуле сроднике или пријатеље.

Злоупотребе са продајом индулгенција биле су заиста запрепашћујуће. Перауди, легат папе Сикста IV (1471-1484), продавац индулгенција је изјавио да индулгенције могу бити сигурно ефективне за сваку душу у пургаторијуму, чак и за особу која је починила смртне грехове, само ако је индулгенција плаћена.

Године 1517. папа Лео X (1513-1521) је распространио продају индулгенција да би прикупио средства за довршење цркве св. Петра у Риму, чију је изградњу отпочео папа Јулије II (1503-1513). Продавац индулгенција у Немачкој је био Терцељ. Он је продају вршио на такав недостојан и скандалозан начин да је згрануо Мартина Лутера који се побунио против тих и других злоупотреба у Римокатоличкој цркви и почео Лутеранску Реформацију.

Грегоријански календар

Календар којим се служила неподељена хришћанска Црква све до 1582. године био је Јулијански. Те године папа Григорије XIII усвојио је календар који му је предложио Алојиус Мириус из Напуља.

Одлуку о усвајању новог Григоријанског календара папа је објавио на дан 24. фебруара 1582. године у папском прогласу названом Интер Грависимус (Inter Gravissimus , а на дан 5. октобра 1582. године папа је додао десет дана том датуму и променио га на 15. октобар 1582. Од онда сваког столећа се додаје још један дан свакој години, сем у столећима чији је број дељив са четири. Сада је разлика између Јулијанског и Григоријанског календара 13 дана.

Ни Јулијански ни Грегоријански календар нису тачни у мерењу времена. Осим тога, Григоријански календар се не држи правила о дану празновања Васкрсења Христова, како је одредио Први васељенски сабор 325. године. Сабор је донео одлуку да празник Христовог Васкрсења не сме никада да претходи празновању јеврејске Пасхе, нити се празновати заједно са њом. Догађа се када се Васкрс празнује по Григоријанском календару да бива пре прославе јеврејске Пасхе или исте седмице. Сем тога, употреба Григоријанског календара ствара хаос у црквеном празничном календару. Тиме што су тај каленадр прихватиле и неке православне цркве, календар је поделио православне.

Григоријански календар слеђују римокатолици и протестанти.

Све до недавно сви православни су се служили Јулијанским календаром. Онда је негде око 1924. године Грчка православна црква усвојила Григоријански календар. То је довело до поделе Грчке православне цркве на новокалендарску и старокалендарску. Касније су Григоријански календар усвојиле Финска и Бугарска правослвне цркве. Православна црква у Америци, која је под тим именом настала половином двадесетог века (дотле је званично била Руска митрополија), као и поједине парохije националних православних цркава које су у Америци под њом, држе се Григоријанског календара.

Треба поменути да све православне цркве које су усвојиле Григоријански календар – сем Финске – и даље перазнују Васкрсење према правилу Првог васељенског сабора. Једино Финска православна црква га, заједно са католицима и протестантима, прославља по Григоријанском.

Свето причешће

Римокатоличка црква као причешће употребљава хостије (обланде) умешане од бесквасног теста, а православна користи хлеб од квасног теста, као што је то било правило у неподељеној хришћанској Цркви.

Римокатоличка црква учи да се претварање хлеба догађа у тренутку када свештенослужитељ изговари Примите, јадите ово је Тело моје ... а вино када изговори Пијте од ње сви, ово је крв моја ... Православна црква верује и учи да се претварање догађа када свештенослужитељ, после призива Светога Духа и пошто је благословио хлеб и вино, изговара речи Претворивши их Духом Твојим Светим. Амин. Амин. Амин.

У последње време неки српски православни епископи, и свештеници којима је тако наређено, пред освећење дарова не изговарају молитву Трећега гласа којом се призива Свети Дух и уче да се претварање хлеба и вина догађа у моменту када свештенослужитељ, пре благосиљања хлеба и вина, чита молитву Још Ти приносимо ову словесну и бескрвну службу, и молимо Те, и призивамо, и преклињемо ниспошљи Духа Твога Светога на нас и на ове предложене дарове. Тих неколико епископа и свештеника којима они тако наређују активно и упорно раде да се света Литургија служи како се – како они тврде – служила у најранијем хришћанском добу. Другим речима у Српској православној цркви, од њеног постанка па све до сада, литургија се погрешно служила.

Иако је Господ Исус Христос, када је установио евхаристију, рекао Пијте од ње сви, ово је Крв моја ... римокатолички верници су, бар до недавно, као причешће примали само хостију (обланду) а из путира су се причешћивали само свештенослужитељи.

У прошлости, а и сада, да би неко примио свето причешће у православној цркви се захтевала припрема, која се састојала од уздржавања од јела и пића од поноћи до после примања причешћа. Ово је одавно била римокатоличка пракса. Сада је код њих припрема за примање причешћа сведена на уздржавање од јела и пића само два сата пре примања причешћа.

У неподељеној хришћанској Цркви, свето причешће су могли да дају само свештенослужитељи. Код римокатолика није више тако. Пре више од двадесет година био сам у Калецилу, Минесота у Домиканском центру где се налази библиотека са микрофилмовима хиљаде рукописа (углавном латинских). Прегледао сам и проучавао известан број микрофилмова на којима су снимљени словенски рукописи. Директор центра, др Јулиус Планте ме је замолио да присуствујем њиховој литургији што

нисам могао одбити. У огромној сали олтар је био на некој врсти боксерског ринга. Када је дошло до причешћивања, неколико студената су разносили и раздељивали причешће. Видео сам да је велики број причасника, када им је пружена хостија, сами их узимали у своје руке и стављали их у уста. На то ми је др Планте рекао да идемо напоље и додао: Да сам знао шта ћете видети, никада Вас не би позвао да присуствујете. А недавно, када сам у болници обилазио једног православног болесника, са којим је у истој соби лежао један римокатолик, видео сам мирјанина римокатолика да причешћује тог болесника.

Миропомазање

И римокатолици и православни обављају ову свету тајну.

У православној цркви ова света тајна се обавља одмах после крштења, истом приликом. У римокатоличкој цркви ова света тајна се обавља када крштена особа напуни дванаест година као потврда (конфирмација) припадности хришћанству. Ту свету тајну код њих може да обавља само бискуп.

У православној цркви се миропомазање обавља у исто време када и крштење, у сагласности са речима Господа Исуса Христа упућеним Никодиму: ...заиста, заиста ти кажем: ако се ко не роди водом и Духом, не може ући у царство Божије (Јеванђеље по св. Јовану 3:5). У православној Цркви, крштење је крштење водом, а миропомазање је крштење Духом Светим.

Јелеосвећење

Јелеосвећење је света тајна и у православној и у римокатоличкој цркви. Вршење ове свете тајне датира од почетка хришћанства што се може видети по савету светога апостола Јакова, који каже: Бољује ли ко међу вама, нека дозове старјешине црквене, нека читају молитве над њим, и нека га помажу уљем у име Господње. И молитве вјере помоћиће болеснику, и подигнуће га Господ; и ако је гријехе учинио, опростиће му се (Посланица светога Јакова 5:14-15). Очевидно је да је ова света тајна установљена за исцељење болесника и опраштаја његових грехова. Код римокатолика се ова света тајна назива последњи обред и тиме сугерира да је иста припремање за смрт.

Друго одступање код римокатолика у вези са јелеосвећењем је у томе што они ову свету тајну обављају и над већ умрлим особама. У православној цркви свете тајне могу да се врше само за и над живим особама, а не и мртвима.

Последице неких историјских збивања

Има православних особа које ако не разумеју значење речи као што су папски примат, непогрешивост, филиокве, безгрешно зачеће, читали су или лично проживели насиља, прогоне, зверства почињена од стране римокатолика. Навешћемо само неке примере таквих догађаја:

1.Папина делегација коју је 1054. године послао у Цариград да ради на измирењу са православном црквом, понашала се као осиони окупатор. Делегати су ушли у цркву свет Софије, на свети персто најпре ставили докуменат који је садржао анатемисање православне цркве, а затим су довели неке проститутке које су голе ставили да седе на светом престолу.

2. Крсташи Четвртог крсташког рата (1204-1261), које је организовао папа Инкентије III (1198-1216) да ослободе Јерусалим од Турака, освојили су Цариград 12. априла 1204. Византијски император и православни патријарх су морали побећи у Никеју. Крсташи су пљачкали православне цркве и домове парвославних хришћана. Балдвин, један од вођа крсташа прогласио је себе за византијског императора и крунисао се у цркви свете Софије. Неколицина других вођа крсташа су заузели територије византијског царства и прогласили их латинским државама. Томас Морозос, венецијански римокатолички свештеник прогласио је себе за цариградског патријарха.

3. Света Гора је такође заузета и опљачкана, а велики број православних манастира на њој су разорени. И у Солуну неки православни манастири су претворени у римокатоличке, цистерцинске. На Кипру, хиљаде православних људи, жена и деце су умрли под копитама крсташких коња.

4. Инквизиција у Шпанији је мучила и убијала многе невине.

5. Лов на вештице је срамна страница у историји римокатоличке цркве. Изложене мучењу, ухапшене жене, иако невине, признавале су да су вештице и онда су спаљиване.

6. Ђиrolамо Савонарола (1452-1498), који је јавно негодовао противу неморала и злоупотреба у римокатоличкој цркви, заједно са својим сарадницима фра Силвестром и фра Домиником најпре су обешени, а идућег дана, 23. маја 1498., њихова тела су окачена о један крст под којим је наложена ватра те су тела изгорела. Пепео њихових тела бачен је у реку Арно.

7. Галилео Галилеји (1546-1642) астроном који је прихватио Коперникову теорију да се земља окреће око сунца, а не обратно, био је прогањан, хапшен, натеран да се одрекне те теорије иако су и Коперник и он били у праву.

8. У временском периоду 1941-1945 на територије Хрватске, стотине хиљада Срба, Српкиња и Српчића и хиљаде Јевреја и Цигана су свирепо поклани и поубијани. Клање и убијање су вршили усташе, римокатолички верници, а са њима су били и неки римокатолички свештеници. Групе парвославних, који су да би спасли животе или избегли мучења пристали су да се покрсте, да постану римокатолици; римокатолички свештеници који су били са усташама су их покрштавали и на тај начин их наводно спасли, а затим су их одмах, по њиховом одобрењу, или чак захтеву усташе клали и убијали да се не врате у православље и тиме изгубе тек задобијено спасење. Папа Пије XII (+1958) знао је за та клања и убијања невиних хришћана, али ни прстом није мрднуо да их заштити.

9. Године 1995., када су Хрвати уз помоћ Америке поубијали неколико хиљада српских православних верника у Крајини и нагнали око 200.000 њих да побегну у Србију, митраљирали су из авиона колоне избеглица који су напуштали Крајину. Папа Јован Павле II није нашао за сходно да ишта учини да заштити хришћане, јер су православни а не римокатолици. Ниједном речју није осудио злочине над Србима које су вршили било Хрвати, било

continued on p. 12

Епископ др Атанасије (Јефтић)

Период двадесетог века представљао је развој литургијско-богословске мисли у нашој помесној Цркви. Осећајући насушну еклисијалну и пастирску потребу да поменути мисао надгради и истовремено је учини приступачнијом народу Божијем, епископ Атанасије Јефтић се одлучио да понуди тротомно дело под насловом: *Христос-Нова Пасха – Божанствена Литургија*. Иако се објављивање трећег тома тек очекује, сматрамо да богословској и читалачкој пажњи треба представити два тома који су већ изашли.

Сложени назив овог епохалног издања, које може бити препознато као “српска литургијска стромата двадесет и првог века”, аутор је начинио на основу одељка из Прве Посланице Коринћанима светог апостола Павла: Јер се Пасха наша Христос жртова за нас (1 Кор. 5,7). Дело се састоји из два тома и намењено је, према речима епископа Атанасија, “богобожаљивим и христочежњивим љубитељимъ Божанских Тајни, усрдним учесницима свете Литургије и причесницима Богочовечанских Светиња”. Наиме, у њему су сабрани текстови о Светој и Божанственој Евхаристији од најранијих времена цркве Христове (првог века) све до савременог доба, а сам циљ јесте “раскривање литургијских, еклисиолошких, космичких и есхатолошких димензија Светајне Христа и Његове Цркве”. Највећи део сабраних литургијско-светоотачких текстова се по први пут појављује на српском језику, благодарећи преводилачком и прегалачком труду епископа Атанасија. Уз то, веома су драгоцени његови оригинални коментари. Треба истаћи да су оба тома штампана са тврдим корицама у штампарији Интерклима Графика у Врњачкој Бањи.

Први том је, после опширнијег увода (стр. 5-32), подељен је на два дела. Први део обухвата: кратак опис свете Литургије из списка Дидахи (стр. 35-36), избор из посланица светог Игњатија Антиохијског (стр. 37-43), опис ранохришћанске Литургије (половина другог века) од стране светог Јустина Мученика и Философа (стр. 44-46), химну о Пасхи светог Мелитона Сардског (стр. 47-57), сведочење светог Иринеја Лионског о значају Евхаристије (стр. 58-61), извод из списка Апостолско Предање светог Иполита Римског о начину савршавања свете Евхаристије (стр. 62-69), извод из Евхологиона светог Серапиона Тмуитског (стр. 70-74), одломке из Мистагошких катихеза светог Кирила Јерусалимског (стр. 75-80), одељак о Литургији из такозваних Апостолских Устанаова (стр. 81-88), одломак из списка Тестамент Господа нашег Исуса Христа о Литургији (стр. 88-89), одељке из дела о Светом Духу светог Василија Великог (стр. 90-94), одломке из беседе светог Григорија Богослова (стр. 95-99), избор текстова о Евхаристији светог Јована Златоустог (стр. 100-114), одломке из катихезе Теодора Мопсуестијског (стр. 115-117), шири избор из опуса светог Кирила Александријског (стр. 118-131), одломке из беседе о Пасхи и светој Евхаристији светог Евтихија Цариградског (стр. 132-134), одељке из дела светог Анастасија Синаита (стр. 135-144), одломке из списка О Црквеној Јерархији светог Дионисија Ареопагита (стр. 145-174), одељке из дела О Црквеној мистагогији преподобног Максима Исповедника (стр. 175-192), изводе из списка Црквена Историја и Мистичко созерцање светог Германа I Цариградског (стр. 193-215), одломке из дела светог Јована Дамаскина (стр. 216-228) и пету главу Студеничког типика о светој Литургији светог српског архиепископа Саве I (стр. 229-231).

У другом делу првог тома изложено је десет Поредака (Диатаксиста или Устава) свете Литургије на основу идентичног броја јелинских рукописа. У неким случајевима дата је само Литургија Василија Великог, некада искључиво Литургија Јована Златоустог, а у осталим варијантама упоредни текст обе Литургије. После поменутих јелинских Поредака (који потичу од

*Христос – Нова Пасха – Божанствена Литургија 1,
Београд – Требиње 2007. 526 стр.
Христос – Нова Пасха – Божанствена Литургија 2,*

осмог до четрнаестог века), у овом делу књиге представљено је и десет старословенских Службеника (од 13. до 16. века). Уз неке од њих је приложен електронски снимљен стари словенски текст, који је на тај начин учињен визуелно доступним. На кару је представљен и један од првих штампаних српских Службеника. Сходно томе, у другом делу првог тома изложени су: Поредак Литургије Василија Великог и Јована Златоустог из Барберинијевог кодекса из осмог века (стр. 234-251), Поредак Литургије Јована Златоустог и Василија Великог из Евхологиона Гротаферате из десетог века (стр. 253-267), Поредак Божанске Литургије из дванаестог века и Поредак записан од стране светог Филотеја Цариградског из четрнаестог века (стр. 268-305), Поредак Литургије Јована Златоустог из Патмотског Илтерија (тринаести век) и Есфигменског Илтерија (1306. г.), те Поредак Божанске Литургије Типика Велике Цркве Цариградске из рукописа петнаестог века (стр. 300-304), Поредак Патријаршијске Литургије Василија Великог по типуку Велике Цркве из десетог до једанаестог века и Поредак Архијерејске Литургије Јована Златоустог по типуку Велике Цркве из дванаестог века (стр. 306-317), Поредак Патријаршијске Литургије из четрнаестог века и Поредак Патријаршијске Литургије из 1407. године (стр. 318-343), Староруски рукописи службеник Софијског сабора у Новгороду из тринаестог века и Рукопис 1017 Соловецкога саборанија РНБ из тринаестог века, као и паралелно са њима два српска Хиландарска свитка (Хиландар бр. 16/IV и бр. 16/VI) из тринаестог и петнаестог

века (стр. 348-397), Староруски текст Литургије Јована Златоустог из Старог српског службеника из прве половине четрнаестог века (стр. 439-449), Поредак Литургије Јована Златоустог из Рукописног Хиландарског службеника насталог око 1330. године (стр. 451-470), Поредак Литургије Јована Златоустог из Српског рукописног службеника Ђоровића из четрнаестог века (стр. 473-491), као и Штампани српски службеник Божидара Вуковића из Венеције из 1554. године (стр. 493-516). При томе, на самом крају првог тома приложени су: превод Молитве за ретко причешћивање Синајског Евхологиона из 10. века (стр. 517) и ауторов избор библиографије (стр. 519-526).

Други том јесте природни наставак претходног, па је, после кратког увода (стр. 5), такође подељен на два дела. Први део садржи: Божанствену Литургију апостола Јакова брата Божијег са уводним коментаром, али и додатком који чине заамвоне молитве из различитих рукописа (стр. 7-62), Литургије Василија Великог и Јована Златоустог из најстаријег сачуваног словенског Службеника, познатог рускословенског Службеника Варлаама Хутинског са краја дванаестог века (стр. 63-84), Поредак Литургије Јована Златоустог са ђаконствима из Службеника светог Кипријана Којевског из петнаестог века, те Поретке Литургије Јована Златоустог и Василија Великог из Службеника светог Јефтимиија Трновског насталог 1380-1385. године (стр. 85-133), као и анализу става епископа Порфирија Успенског о Тропару Трећег Часа од стране епископа Атанасија (стр. 134-148).

У другом делу су изложени: Свети Канони који се односе на Литургију и Причешће (стр. 151-189), Јустинијанова 157. новела (стр. 190-191), ауторово разјашњење одређеног казивања светог Јована Мосха у Лугу Духовном (стр. 191-192). Такође, овај део обухвата и ужи избор сведочанства светих отаца о светој Евхаристији како из прве хиљадугодишњице, тако и из друге хиљадугодишњице Цркве и то: светог Дионисија Александријског (стр. 193), светог Јефрема Сирина (стр. 193-194), светог Атанасија Великог (стр. 194-195), светог Григорија Ниског (стр. 195-197), светог Амвросија Миланског (стр. 197-198), светог Јована Касијана (стр. 198-199), светог Григорија Двојеслава (стр. 201-2002), светог Јефтимиија Великог (стр. 202-203), Аве Пимена (стр. 204), Аве Апола (стр. 204), сведочанство из Житија свете Меланије (Млађе) Римљанке (стр. 204), опис чуда и казивања светог Макарија Египатског од старне Паладија Хеленуполског (стр. 204), казивање Аве Данила о чуду које је чуо од Аве Арсенија (стр. 204-205), сведочанство Теорита Кирског (стр. 205-206), светог Нила Анкирског (стр. 206), светог Версануфија Великог и Јована Пророка (стр. 207-208), светог Теодора Студита (стр. 208-209), одломке из дела светог Симеона Новог Богослова (стр. 210-221), спис под називом Преторија о Символима и Тајнама који бивају у Литургији Николаја Андидског (стр. 222-252), одломке из списка светог Неофита Затвореника (стр. 253-258), изводе из беседа Теолипта Филаделфијског – Исповедника (стр. 259-267), изводе из дела светог Григорија Паламе (стр. 268-276) одељак из Исповедања вере светог Филотеја (Кокиноса) Цариградског (стр. 277-279, спис о Литургији светог Марка Ефеског (стр. 280-288), 94. главу Дијалога светог Симеона Солунског (стр. 289-295), сведочанство Митрофана Критопулоса о Светој Евхаристији (стр. 296-301), Душекорисну књигу о честом причешћивању светим Христовим Тајнама Неофита Капсокаливита, светог Макарија Коринтског и светог Никодима Светогорца (стр. 302 – 359), Посланицу о неумесности додатка Тропара Трећег Часа у Литургији светог Атанасија Пароског (стр. 360-373), одломке

continued on p. 12

Иове године празнујемо јављање Благодати, Светлости и Личности Човекољубивога Бога, Бога који се реално историјски јавља на Јордану и открива као Света Троица. Богојављење је почетак Христове јавне проповеди и месијанског деловања на спасење света. А циљ Христовог деловања јесте и наше укључење у Божански живот, у тај благодатни тројични “интернет” и сплет односа љубави, слободе, доброте, радости и свих савршенстава Божијих. У тај “интернет” смо сви позвани да се “улогујемо” преко Логоса Божијег Христа, и да у њему пловимо и “сурфујемо” ношени благим ветром и дахом Духа Светога.

Освећење Богојављенске воде јесте древни чин, а богослужбени текстови наглашавају космичке димензије Празника. То је својеврсна демистификација природе кроз присуство и благослов Крста у води. Тиме се показује да је сва творевина створена да буде света присуством Христовим у свету. Вода је основни елемент без кога човек не може опстати.

Православна Црква, а особито Васељенска Патријаршија, познати су по разбуђивању савести човечанства кад је реч о крхкости природне средине, по подсећању улоге човека у очувању или пак злоупотреби исте. Патријарх Вартоломеј је уништење природне средине прогласио за грех. Човек је одговоран за овај свет који му је предат као “дом”, “оикос”, од чега долази реч економија, као и реч екологија. На празник Богојављења узимамо слободу деце Божије и проглашавамо Божије освећујуће присуство у водама, рекама, језерима, морима и океанима.

У цркви светих апостола Петра и Павла у Фрезну (Калифорнија), у суботу 19. јануара, литургијски је прослављен Празник Богојављења. Света Литургија је почела у 9 часова, а началствовао је епископ Максим, уз саслужење свештеника Лазара Василевића, Ђорђа Глигића, јеромонаха Јована (Бабића) и ђакана Брада Метјуса, Ненада Радаковића и Нормана Шульца.

Парохију у Фрезну предводи протојереј Ђорђе Глигић, вредни свештеник који ужива поштовање не само своје локалне заједнице

Богојављење у Фрезну, Калифорнија

него је и шире, међу православним и другим хришћанима, познат по свом пастирском раду.

(Узето са интернет странице Епархије западноамеричке)

(Summary: His Grace Bishop Maxim of the Western American Diocese

celebrated Holy Liturgy on the Feast Day of Epiphany, January 19, 2008, in the Church of Sts. Apostles Peter and Paul, in Fresno, California. He was assisted by priests: Lazar Vasilevic, George Gligic, hieromonk Jovan; deacons Brad Matthews, Nenad Radakovic and Norman Shults. His Grace spoke on the team of the Feast Day).

СВЕТИ САВА – ВЕРОУЧИТЕЉ

continued from p.8

пречисту веру Христову обнављаше, и сваком добром закону научаваше, и њима своју отаџбину утврђиваше у пресветлом благочешћу сам собом им дајући пример”.

Такав је био вероучитељ свети Сава у свом времену. Такав је остао за све векове до наших дана – апостол, пророк, и вероучитељ целог нашег рода, који и нама данас упућује своје поруке.

“Дани су зли”

...Из дана у дан живот постаје све сложенији и опаснији. Многи писци и мислиоци наше време зову “временом апокалипсе”, “деценијом туге” и слично. Све је више сукоба и преграда међу људима и народима. Иако човек свакодневно све више овладава природом и њеним силама, све мање влада самим собом. Многи су изгубили свој компас у великом и непрегледном мору живота. Сви смо у опасности, али “нејаки које љуља и носи сваки ветар” (Ефес. IV, 14). Заиста, “дани су зли” (Ефес. V, 16).

Свети Сава је био уверен да је еванђеље најсигурнији компас, који показује правац на мору живота и историје. Стога је учинио све што је могао да би посејао еванђелско семе у душу српског народа. Он то и данас чини са своје апостолске катедре, коју векови ни времена нису могли померити. Особито он мисли и данас на нашу децу у којој гледамо будућност и на “којима свет остаје”. Он куца и данас на савести сваког од нас, а посебно на савести родитеља и свештеника, који су примили на себе посебну одговорност за судбину младих поколења.

У нашим приликама најпресуднији су чиниоци породица и Црква. Помоћи ће свети Сава као највећи наш “водителј благоверија” и молитвама и својим примером. Потербно је надахнуће вером, моралношћу и побожношћу, које се лако изливају у душе деце и омладине. Њихове душе се лако отварају пред светлошћу, као млади цветови пред зрацима сунца. Потребан је лични пример. У свему осталом “Дух истине ће вас упутити у сву истину” (Јн XVI, 13).

Владика Стефан
(Светосавска посланица 1980)

Прослава Св. Саве у Милвокију, Висконсин

Српска православна Саборна црква Св. Саве у Милвокију свечано је прославила своју крсну славу 27. јануара 2008. године. Тога дана Његово Високопреосвештенство митрополит средњезападноамерички Христор је служио архијерејску Литургију уз саслужење протојереја-ставрофора Драгана Велеушића, јереја Радомира Ћутила, протођакона проф. др Станимира Спасовића и ђакона Василија Вранића. Свету Литургију својом песмом увеличали су хор “Стеван Шијачки” и енглески литургијски хор под вођством г-ђе Милене Вокер и хор ђака Православне основне школе Св. Сава из Милвокија под вођством ђаконице Јелене Вранић. Такође, полазници Недељне школе су узели активног учешћа у богослужењу кроз читање Апостола и прислуживање у олтару. У надахнутој беседи митрополит Христор је истакао изузетан значај образовања деце у духу православних вредности и традиције за опстанак Српске православне цркве и Православља уопште на овом континенту. Митрополит се посебно осврнуо на мисионарско-образовну природу хришћанства и тим поводом похвалио напоре заједнице у Милвокију на оснивању Православне школе Св. Саве. Школа Св. Саве је образовна институција која испуњава значајан део мисионарских потреба православних у Милвокију, не само Срба, већ и Грка, Руса, Американаца, Палестинаца и других.

У наставку свете Литургије Његово Високопреосвештенство је пресекао славски колач у

Културном центру Св. Саве, уз присуство великог броја парохијана и гостију. Богата славска трпеза је била послужена добротом и трудом групе парохијана, на челу са г-ђом Даром Шевер. Свечани програм је почео поздравима старешине храма протојереја-ставрофора Драгана Велеушића, председнице црквеношколске општине г-ђе Данице Петровић и домаћина славе г-дина Данета Вигњевића. У наставку програма хор ђака Православне школе Св. Саве из Милвокија отпевао је песму “Небеска Србија” и стихиру Србима Светитиљима 5. гласа, показавши своје велико умеће из српског црквеног појања. После пригодног рецитација групе ученика, ученици најстаријих разреда Недељне црквене школе извели су представу “Св. Сава”, јереја Радована Јаковљевића, уз адаптацију г-ђе Данице Марковине, надзорника Недељне црквене школе. У паузама између чинова представе млађи ученици Недељне црквене школе придружили су се прослави кроз песме и рецитације о Св. Сави. На крају програма фолклорна група “Шумадија”, под вођством г. Мајкла Малића, извела је богат програм традиционалних српских игара из Шумадије, западне Србије, Босне и Владичиног хана, уз пратњу оркестра “Шумадија”. Затим је на општу радост наступило преко 100 полазника дечијег фолклорног ансамбла Св. Саве, под вођством уметничког директора г. Мајкла Малића и директора г-ђе Милице Плавшић и г-ђе Оливере Глигоровић.

Као и претходних година, и овог пута је Светосавска прослава била резултат заједничког труда свих апрохијана и парохијских организација. Заиста је била велика радост видети велики број деце (само Недељна црквена школа броји око 200 ученика) како својим трудом, умећем и талентима прослављају свог светитеља заштитника Св. Саву. Нека би дао Бог да то чине на многаја љета.

Ђакон Василије Вранић

Епископ др Атанасије

continued from p.11

из дела светог Јована Кронштатског (стр. 374-408). Такође, у другом делу су садржана и богословска поимања свете Евхаристије савремених православних богослова: о. Јустина Поповића (стр. 409-432), о. Георгија Флоровског (стр. 433-464), о. Емилијана Симонопетријског (стр. 465-479) и монаха Јосифа Дионисијатског (стр. 480-487). Уз то, у други том су још уврштени: Одлука Митрополита Серафима Херцеговачког о забрани упоотребе звонцета на Литургији (стр. 488-489), те радови епископа Атанасија: Света Евхаристија у Источној Православној Цркви (стр. 491-507), света Евхаристија као Духовски догађај (стр. 508-514) и Еклесиолошке димензије заједнице светих у делима светог Јована Златоустог (стр. 515-522). Коначно, на самом крају другог тома аутор је изложио и поговор (стр. 523-529).

Ово импресивно двотомно дело епископа Атанасија Јефтића настало је са циљем да попуни празнине у израженом непознавању литургијско-светоотачких извора везаних за свету Литургију или Евхаристију на овдашњим просторима. С тим у вези, његова вредност је од непроцењивог значаја за многобројне генерације свештенослужитеља, професора и студената теологије, као и верног народа. Тиме сви они стичу изузетну могућност да још више и брже напредују у поимању и самом доживљају свете Евхаристије. Преводиће многе, врло захтевне и необичајено тешке богонадахнуте речи и изразе са више језика, епископ Атанасије је успео да исте јасно формулише и на оригинал начин пренесе

њихов веродостојни смисао. Такво умеће га чини пиониром у оплемењивању нашег литургијско-богословског језика. Ауторови коментари, који прате сваку страницу овог епохалног дела, стоје у складу са исправним поимањем двехиљадугодишњег литургијско-светоотачког предања Цркве Христове. Шта више, благодарећи таквим чињеницама ово дело претендује да у што скоријој будућности буде предмет врло озбиљних и минудиозних богословско-научних истраживања.

Узимајући у обзир све до сада речено, сматрамо да се ово капитално дело појављује у једном од најодсуднијих момената обитавања Цркве у овом свету. Налазећи се пред изазовима секуларизма са једне стране, хришћани треба да буду свесни да је једино евхаристијско-жртвени начин постојања изграђује Цркву Божију и рађа исправан приступ према онима који још нису у хришћанској заједници. Управо је то светотјинска порука коју аутор жели да подели са свима онима “који сваки пут започињу Божанствену Литургију благосиљањем Царства Оца, Сина и Светога Духа”.

Мр Србољуб Убипариповић

(Summary: This two volume publication “Christ – New Pascha – Divine Liturgy”, volume 1 and volume 2, is a capital publication of the collection of the work of the Holy Fathers who dealt with the liturgical aspects of the Church life. Each volume is divided in two parts. The work covers the Christian era from the first centuries till our time).

Упокојио се у Господу Архиепископ атински и све Јеладе Г. Христодул

Његово Блаженство Архиепископ атински и све Јеладе Христодул, првојерарх Грчке православне цркве, преминуо је ноћас, у 69. години живота. Архиепископ је већ седам месеци боловао од рака, а упокојио се у својој резиденцији.

Данас, у 13 часова ванредно заседа Свети и свештени синод Грчке православне цркве и том приликом ће бити одређен термин сахране Архиепископа. Представник Српске православне цркве на сахрани биће Његово Високопреосвештенство митрополит црногорско-приморски Г. Амфилохије.

“Он је приближио Цркву младима и савременом друштву и радио на томе да се реше савремени социјални проблеми”, истакао је у свом саопштењу поводом овог немилог догађаја, Премијер Грчке г. Костас Караманлис.

Његово Блаженство Архиепископ атински и све Јеладе Христодул (у миру Христос Параскевидис) рођен је 16. јануара 1939. године у Ксанти, у северној Грчкој. Године 1962. дипломирао је на Правној школи, а 1967. године завршио је Богословску школу. Године 1961. рукоположен је за ђакона, а после четири године за свештеника. Девет година служио је као проповедник и духовник у Цркви Успења Пресвете Богородице у Атини, а седам година је био главни секретар Светог и свештеног Синода Јеладске православне цркве.

Изабран је за митрополита 1974. године, а за

Архиепископ атински и све Јеладе Христодул

Архиепископа атинског и све Јеладе 1998. године.

Био је доктор богословских наука, а говорио је француски, енглески, италијански и немачки језик. Био је аутор многих научних и пастирских књига. Добио је почасни докторат Универзитета Крајове и Јашија, Богословског факултета СПЦ у Београду. Био је велики радник на пољу мисије и рада са младима. Посебно је радио на развијању харитативне делатности. Истакао се у успостављању добрих односа са Римском црквом и са институцијама Европске уније. (See English text for announcement)

(Узето са интернет странице СПЦ)

Идентитет Аутентичне Хришћанске

continued from p. 10

Шиптари на Косову.

10. Папа Јован Павле II је путовао у многе далеке земље, а стигао је и до не тако удаљене Хрватске у којој је Јасеновац где су усташе поклали и поубијали стотине хиљада православних хришћана. До Јасеновца није стигао иако није далеко ни од Ватикана ни од Загреба.

11. Западњачка средства за обавештавање јавности, предвођена америчком штампом, објављивала су масу лажи о српском народу и Српској православној цркви. Било је могуће овом пакленом пропагандом заваравати и залуђивати обичан, необавештени свет, али не и садањег римског папу Бенедикта XVI. Он је свакако добро обавештен шта се радило и ради у Хрватској, Босни, Крајини и на Косову, али није за то показао никакав интеерс нити вољу да помогне. И он, као Америка, Енглеска и Француска, такозвани савезници Срба у два светска рата, изгледа имају више симпатија за муслимане него за православне хришћане.

Све горе изнето се не може лако заборавити, а још теже је опростити. Патријарх Герман је рекао да оно што је Србима учињено треба опростити, али не заборавити. И јеванђеље тражи од нас да праштамо, али не безусловно. За добијање опроштаја потребно је тражење опроштаја. Нас Србе кажњавају и за злочине које нисмо учинили, и од нас траже да тражимо опроштај. Ако неко од оних који су починили злочине над Србима затражи опроштај, морамо опростити, али не ако опроштај не траже.

Др Матеја Матејић
Протојереј-ставрофор

(Summary: Identity of the Authentic Christian Church. Part One: Orthodoxy and Roman Catholicism

There is a very large number of different religions in the world. Each religious group believes and claims to be the authentic religion. Such belief is logical, because if one would not believe so he or she would not belong to that religious group. Christians also believe that Christianity is the true religion. However, Christianity is not a homogenous entity. It

is represented by the Roman Catholic and Orthodox Church, the mainstream Protestant denominations, Lutherans, Anglicans, Methodists and Presbyterians, and hundreds of Protestant sects. Each of these entities believes to be representative of the authentic Christianity. The Orthodox Church, by her very name makes that claim too. The word Orthodox derives from two Greek words: orthos and dokseo, meaning right believing and right teaching. Whereas it is to be expected that each Christian religious group will believe and claim to be the true Christian religion, in fact only one can really be the true Christianity preserved by the authentic Christian Church. How can one determine which of the Christian groups is the authentic Christian Church that has preserved the completeness of Christianity? History of Christianity and its development from the beginning until present will help one in finding the correct answer.

In this article attempt has been made to determine which church, Orthodox or Roman Catholic has preserved more of the authentic Christianity and which one has introduced innovations and deviations from the faith of the Undivided Christian Church).

Non-Profit Organization
U.S. Postage Paid
Leetsdale, PA 15056
Permit No. 11

The Path of Orthodoxy
Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in the USA and Canada
P. O. Box 883 Bridgeport, WV 26330
Address Service Requested